Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1068 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 28 ՅՈՒԼԻՍ 1887 (Ն. Տ.) 9 ՕԳՈՍՏՈՍ 1887 20 ԶԻԼԳԱՏԷ 1304

20 ՓԱՐԱ (Ծ'ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible] ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونکیان خاننده (ارولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han ,Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (Ծ'ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար տարեկան	դահեկան արծաթ			160
» » վեցամսեայ	»	»		80
» » եռամսեայ	»	»		40
Գաւառաց » և՛ տեղական թղթատարով տարեկան	»	»		240
Գաւառաց համար և՛ տեղական թղթատարով վեցամսեայ	»	»		120
Օտար երկիրներ, տարեկան	Ֆրանք			58
» » վեցամսեայ	»			26

Դուրս ղրկուած լրագրաց համբու ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է. Խմբագրութեանս ղրկուած Նամակ կամ գրութիւն ետ չըրուիր.

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople

Կ. ՊՈԼԻՍ, 28 ՅՈՒԼԻՍ, 1887

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(ՕԳՈՍՏ. 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՕԳՈՍՏ. 6)

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Վիեննա, 2 օգոստ.

Լրագիրք բան մը չեն գիտեր Քոպուրկի Իշխանին դիտաւորութեանց վրայ, թէեւ Պուլկարներուն վերջնական պատասխան մը տալու համար Իշխանին խնդրած հնգետասանօրեայ պայմանաժամը շատոնց վերջացած է. Կ'երեւի թէ Բ. Դուռն ամէն բան կ'ընէ Քոպուրկի Իշխանն ետ կեցնելու համար Պուլկարիա մտնելէ, առանց կանխաւ հաւանութեան Տէրութեանց.

—Կ. Պոլ., 2 օգոստ.

Զրոյց կար թէ Քոպուրկի Իշխանն ի Սօֆիա պիտի երթայ, Թուրքո-պուլկար համաձայնութեան մը համեմատ. Ընդհակառակն, Բ. Դուռն, իմանալուն պէս Պ. Նաչեւիչի Էպէնթալ երթալը, վերստին Քոպուրկի Իշխանին խրատեց չերթալ Պուլկարիա, մինչեւ որ համաձայնութիւն մը գոյանայ Թուրքիոյ և Տէրութեանց միջեւ. Կը կարծուի թէ նոր դէպքեր մօտալուտ են ի Պուլկարիա, ուր սաստիկ գժգոհութիւն կը տիրէ, արդի առկախ կացութեան երկարելուն պատճառաւ. Մեծ-Եպարքոսը Պ. Նէլիտովի կարծիքն հարցուց պուլկարական խնդրոյ լուծման համար Դեսպանախորհրդոյ մը գումարման նկատմամբ. Բայց Ռուսիոյ դեսպանն յայտարարեց թէ Ռուսիա պիտի մերժէ զայդ խորհուրդ.

—Սօֆիա, 6 օգոստ.

Պ. Նաչեւիչ գոհացուցիչ լուրեր կը հեռագրէ Էպէնթալէ. Կ'ըսէ թէ Քոպուրկի Իշխանը կը կրկնէ Պուլկարիոյ գահն ընդունած լինելն, և կը վերապահէ որոշել Պուլկարիա մտնելուն թուականը. Պ. Նաչեւիչ՝ յանուն Քոպուրկի Իշխանին՝ Պուլկարիոյ ներքին կազմակերպութեան վրայ զանազան տեղեկութիւններ խնդրեց, որք կը հետաքրքրեն զՆ. Բարձրութիւն. Պ. Նաչեւիչ ի Վիեննա փոխառութեան մը համար բանակցելու պաշտօն չունի.

—Սօֆիա, 4 օգոստ.

Պուլկար գաղթականք կը վերսկսին իրենց եպերելի մեքենայութիւններ Պուլկարիոյ շուրջը, մանաւանդ Սերպիոյ և Ռումելիի սահմանաց կողմէն. Պուլկար կառավարութիւնն Օսմ. և սերպ կառավարութիւններէն բացորոշ ապահովութիւն ստացած լինելով թէ այդ մեքենայութեանց ոյժ չպիտի տրուի, կը յուսայ թէ ի դերեւ պիտի ելնեն գաղթականաց ջանքերը.

—Սօֆիա, 4 օգոստ. (Պաշտօնական)

Նոր ռուսական թերթը կը ծանուցանէ թէ Պուլկարիոյ մէջ հակաքոպուրկեան հոսանք մը յառաջ եկեր է, Փիլիպէի մէջ խռովութիւնք տեղի ունեցեր են, և սպայք, չկրնալով արգիլել իրենց զօրքեր այս կռուոց մասնակցելէ, հրաժարական տուեր են. Նոյնը կ'ըսէ նաեւ թէ, Քոպուրկի Իշխանին մերժողական պատասխանին վրայ, Խնամակալութիւնը մտադիր է Օլտենպուրկի(?) Դուքսին առաջարկել Պուլկարիոյ թագը. Նոր տեղեկութիւնք սըխալ են. Եթէ Խնամակալք մտադիր լինէին Պուլկարիոյ թագն առաջարկել Օլտենպուրկի Դուքսին, զՊ. Նաչեւիչ չէին ղրկեր յԷպէնթալ, Քոպուրկի Իշխանին քով. Ո՛չ միայն սպայք հրաժարական տուած չունին, այլ և, վերջին երկու շաբաթներու միջոցին, հինգ հրաժարեալ սպայք վերստանձնեցին պաշտօն. Փիլիպէի մէջ խռովութիւնք տեղի ունեցած չլինելով, սպայից հրաժարման պատճառ եղած չեն կրնար լինել.

—Վիեննա, 5 օգոստ.

Կառավարական Ֆրէմտէնպլատ կը ծանուցանէ թէ աւստրական կառավարութիւնն ո՛չ կը խրատէ Քոպուրկի Իշխանն ընդունիլ Պուլկարիոյ Թագն, ո՛չ ալ կը յորդորէ զնա ետ կենալ զայդ ընտրութիւն ընդունելու կարծեցեալ դիտաւորութենէն.

—Ֆրանքֆորթ, 3 օգոստ.

Հէս-Տարմշդատի մեծ-դուքսն ընտանեկան խորհուրդ մը կազմեց, Պադէնպերկի Ալեքսանդր Իշխանին կացութեան նկատմամբ որոշում մը տալու համար. Կ'ըսուի թէ Պ. Նաչեւիչ նամակներ ուղղեր է Պադէնպերկի Իշխանին, աղաչելով որ Պուլկարիա երթայ առանց վարանման. զի Քոպուրկի Իշխանին երկչոտութիւնը կատարեալ անիշխանութեան կը մատնէ զՊուլկարիա.

—Վիեննայի լրագիրք, Քոպուրկի Իշխանին ընտրութենէն ի վեր Ռուսիոյ բռնած ընթացքին վրայ խօսելով, կ'ըսեն թէ աւելի քան երբեք Ռուսիա կը պնդէ իւր ծանուցեալ քաղաքականութեան վրայ, որ է՝ երբը թողուլ արդի առկախ վիճակին մէջ, մինչեւ որ պուլկար ժողովուրդը ձանձրանայ և զայրանայ, և տապալէ Խնամակալութիւնն, և Պուլկարք ընդհանրապէս իրարու դէմ շարժիլ սկսին. Յայնժամ, Պալքանեան շփոթութեանց վերջ տալու համար, Ռուսիոյ և Թուրքիոյ կողմէ իբրեւ պատուիրակ բարձրաստիճան պաշտօնականներ կը ղրկուին ի Սօֆիա, արդի Վարչութիւնն ու Սոպրանյէն կը լուծուին, նոր Վարչութիւն և նոր Սոպրանյէ կ'ընտրուին, և ասոնց կատարել կը տրուի նոր Իշխանի մ'ընտրութիւնն, անշուշտ համաձայն Ռուսիոյ բաղձանաց, մինչեւ իսկ եթէ բացարձակ ռուսական միջամտութիւն մը տեղի չունենայ. Հետեւապէս, արդի անել վիճակին ելք մը տալու մտօք Խնամակալութեան որոշած և որոշելիք ամէն տնօրինութեանց դէմ Ռուսիա իւր վետօ պիտի տայ, մինչեւ որ իւր քաղաքականութիւն յաջողութեամբ պսակուի.

ՊՈՒԼԱՆԺԷ ԵՒ ՖԷՐՐԻ

Եւրոպեան լրագիրք չափազանց կարեւորութիւն տալով զբաղեցան Պուլանժէ զօրավարին և Պ. Ժիւլ Ֆէրրիի մենամարտի խնդրով. Կ'երեւի թէ խնդիրը փակուած է առանց մենամարտի և առանց հաշտութեան, երկուց կողմանց վկայից միջեւ համաձայնութիւն չգոյանալով մենամարտին պայմանաց վրայ. Զօրավարին վկայք ի սկզբան պահանջեցին որ մենամարտն ատրճանակով տեղի ունենայ՝ նախ 25 և ապա 15 քայլ հեռուէն, և գնտակի փոխանակումը շարունակուի մինչեւ որ երկու կողմերէն մին զարնուի. Պ. Ժ. Ֆէրրիի վկայք մերժեցին այս պայմաններ. Առաջարկեցին որ զօրավարը մենամարտի Պ. Ժ. Ֆէրրիի հետ նոյն պայմաններով յորս մենամարտեցաւ վերջերս Պ. Լաւէնդրի հետ. Զօրավարին վկայք պնդեցին թէ նոր մենամարտին պայմաններն որոշել իրենց ձեռքն կը վերաբերի, քանի որ զօրավարն է նախատեալն, և զիջան որ մէկ անգամ միայն գնտակ փոխանակուի երկուստեք, բայց 20 քայլ հեռուէն և առանց երրորդի մը կողմէ հրամանատուութեան. Պ. Ժիւլ Ֆէրրիի վկայք առաջարկեցին 25 քայլ հեռուէն գնտակ մը փոխանակել, բայց երրորդի մը կողմէ տրուած հրամանի մը վրայ. Այս նրբութիւնք, զորս անգլիական լրագրաց հետ ուրիշ ազգեր ալ ծիծաղելի կը գտնեն, պատճառ եղան անհամաձայնութեան, և գէթ առ այժմ երկիւղ չկայ որ, յիմարական մենամարտի մը հետեւանօք, Ֆրանսա զրկուի իւր մէկ լաւագոյն զօրավարէն կամ մէկ լաւագոյն քաղաքագէտէն, որոց երկուքին ալ մեծ պէտք կրնայ ունենալ յապագային. Թայմզ այս առթիւ դիտել կուտայ թէ Ֆրանսացիք միշտ կը պարծին այլոց թերութիւններն հեգնելու սրամտութեամբ. բայց իրենց իսկ ծիծաղելի հանգամանքներուն անգէտ կը գտնուին բոլորովին.

ՍԵՐՊԻՈՅ ԳՈՐԾԵՐ

Պելկրատ, 2 օգոստ.

Նաթալի Թագուհին Արանժիլօվածէ գնաց հրաժեշտի այցը մատուցանելու Թագաւորին և գահաժառանգ իշխանին, որք Մաճառստանի ջերմուկները պիտի երթան. 16 անդամէ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ վերաքննեալ Սահմանադրութեան ծրագիր մը պատրաստելու. Կը հերքուին Բեչթէր Լոյտի պատմութիւնք Սերպիոյ և Չեռնակորայի միջեւ կարծեցեալ բանակցութեանց վրայ.

—Պելկրատ, 6 օգոստ.

Կառավարիչ Պապանտիկ, քաղաքապետ Դամյուրաչ և ոստիկան սպայ մը ի Բոզրեվաք ձերբակալեցան, այն ամբաստանութեամբ թէ անցեալ տարի քաղաքական պատճառներով սպաննած են Միլիվոյեւիչ անուն հարուստ վաճառականն, որ արմատական կուսակցութեան կը վերաբերէր. Ամբաստանեալք կը վերաբերին (Պ. Կարաշանինի, նախորդ նախարարապետին) յառաջդիմական կուսակցութեան.

—Բէլլէ, 6 օգոստ.

Սերպիոյ Թագաւորն և գահաժառանգ իշխանն աստ հասան, և պատուով ընդունուեցան. Վաղը Դադաֆիւրէտ կ'երթան.

—Պելկրատ, 3 օգոստ.

Ալեքսինաձի գաւառին մէջ խռովութեանց ծագման զրոյցը կը հերքուին.

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պետերպուրկ, 5 օգոստ.

Զրոյց կայ թէ օտարազգեաց կալուածատիրութեան և գործարանատիրութեան վերաբերեալ Ուքազին տրամադրութիւնք պիտի մեղմացուին.

—Պերլին, 5 օգոստ.

Պետերպուրկէ եկած լուրը, ծանուցանող թէ օտարազգեաց վերաբերեալ Ուքազին տրամադրութիւնք պիտի մեղմացուին, լաւ տպաւորութիւն ըրաւ աստ. Իրաց վիճակին մէկ լաւագոյն գնահատման նշանը կը համարուի այդ բան.

ՄԱՀ Պ. ԿԱԹԿՈՎԻ

Մոսկուա, 3 օգոստ.

Պ. Կաթկովի մարմինն անդամազննութենէն յայտնուեցաւ, (ինչ որ Ֆրանսացի Տօքթ. Բոդէն արդէն յայտարարած է,) թէ մահուան պատճառ եղած էր ստամոքսի քաղցկեղ մը, որ միանգամայն վնասած էր սրտին. Կաթկով պիտի թաղուի Ս. Ալեքսիսի վանքն ի Մոսկուա.

—Պերլին, 3 օգոստ.

Քէօլնիշէ Ցայտունկ, Կաթկովի մահուան վրայ խօսելով, կ'ըսէ թէ ո՛չ մէկ Գերման կրնայ վիշտ զգալ այդ մահուան համար. ընդհակառակն, ամէն Գերման ուրախութեամբ պիտի գոչէ. «Մեծ Թշնամի մը պակսեցաւ՝ Հայրենեաց այս դժնդակ ժամանակներուն մէջ», կը յարէ Ք. Ցայտունկ. «Սքոպելէվէ եւ Կամպէդդայէ յետոյ, ահա՛ Կաթկով եւս կը վերնայ մէջ տեղէն.»

—Գերմանիա Կաթկովի մահուան վրայ չակնկալեր ո՛և է փոփոխում ռուս քաղաքականութեան մէջ, զի Կաթկովի կուսակիցք ազդեցիկ դիրքեր կը գրաւեն միշտ.

—Բարիզ, 3 օգոստ.

Ֆրանսական մամուլն և Բարիզի ռուսանոյք հեռագրաւ ցաւակցութիւն յայտնեցին առ Տիկին Կաթկով, Ֆրանսայի բարեկամ մեծ հրապարակագրին մահուան առթիւ. «Հայրենասիրաց Դաշնակցութիւնն» յանձնեց Պ. Տէրուլէտի՝ իւր ներկայացուցիչը լինել Կաթկովի յուղարկաւորութեան մէջ.

—Երեսփ. Ժողովոյ Նախագահ Պ. Ֆլոքէ կը գրէ առ Պ. Էտուառ Լօքրուա, Նախագահ Հանրապետական Մամլոյ Ընկերակցութեան. «Կը լսեմ թէ Ֆրանսական մամլոյ ընկերակցութիւնք որոշած են պսակ մը ղրկել Կաթկովի յուղարկաւորութեան, և ցաւակցական հեռագիր մ'ուղղած են առ Մոսքովսքի Վէտոմոսդի. Թոյլ տուէք նախկին խմբագրի մը՝ ի բոլոր սրտէ մասնակցիլ այդ կրկին յարգանաց, զորս արդարապէս կը մատուցանէք ռուս հայրենասէրին, որ Ֆրանսայի նկատմամբ ցոյց տուաւ համակրանք մը որուն արժանի է, և որուն համար երախտապարտ պէտք է մնայ Ֆրանսա.»

—Ռուս լրագիրք հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդեն Կաթկովի վերջին վայրկեաններուն վրայ.

Բժշկաց վերջին խորհրդակցութիւնը տեղի ունեցաւ շաբաթ օր. Տօքթ. Բոդէն կարծիք յայտնեց թէ ստամոքսը քաղցկեղէ բռնուած է, որմէ վընասեալ է նաեւ լեարդն. Հիւանդին վերջին ոյժերն անհետացան կիւրակի օր. Վերջին օծումը կատարեցաւ. Կաթկով հանդարտ մնաց մինչեւ երկուշաբթի կէս օրէն յետոյ, յորժամ խաղաղապէս շիջաւ. Կաթկով իւր հիւանդութեան բովանդակ միջոցին հոգւոյ մեծ զօրութիւն ցուցուց, կը տեսնէր շուրջը տեղի ունեցած ամէն բան, թէեւ չէր կրնար խօսիլ. Վերջին քանի մը յօդուածները շարադրեց՝ այբուբենարանի մը վրայ մատովը նշանակելով տառերն, որոց համեմատ իւր որդւոց մին կը կազմէր բառերը. Չզլացաւ կրօնային զգացումներ արտայայտել, և երբ վերջին հաղորդութիւնն առաւ, ձախ ձեռքովը վերցուց աջ ձեռքն որ անդամալոյծ էր, և խաչակնքեց. Մարմինը զմռսեցաւ.

—Ցարն հեռագիր մ'ուղղեց առ Տիկին Կաթկով. Ն. Կ. Վեհափառութիւն կը յայտարարէ թէ Ռուսիա պիտի պահէ անջնջելի յիշատակն Կաթկովի արժանեաց և հայրենասիրութեան.

Զոպէհր փաշա արձակեցաւ Ճիպրալդարէ, ուր արգիլուած կը մնար, ինչպէս ծանուցինք. «Գերեաց Թագաւորն», ստորագրեց անգլ. կառավարութեան կողմէ պատրաստեալ գիր մը, որով կը խոստանայ պարկեշտ և ուղիղ ընթացք մ'ունենալ յապագային.

—Պ. Տէբրէդիսի յուղարկաւորութեան հանդէսն յոյժ շքեղ էր. Թագաւորին եղբայրը, նախարարք և Տէրութեան բոլոր աւագանին ներկայ էին. Իսկ կղերն իւր բացակայութեամբ կը փայլէր, աշխարհական իշխանութիւնը չճանչելու համար.

—Հռոմ, 5 օգոստ.

Վիլհէլմ կայսեր նամակն, որով Պապին կը նուիրէ ականակուռ խաչ մը նորա կրօնաւորութեան յոբելեանին առթիւ, յոյժ սիրալիր է. Կայսրը կ'ըսէ թէ ուրախ է որ ինք և Պապն իրենց ծերութեան մէջ կրցան վերահաստատել կրօնային խաղաղութիւնն ի Գերմանիա. Պապն երէկ պատասխանեց Կայսեր նամակին ինքնագիր նամակաւ մը, ջերմապէս շնորհակալութիւն յայտնելով Ն. Կ. Վեհափառութեան զգացմանց համար.

—Պերլին, 5 օգոստ.

Սակարանին մէջ գնոց կարեւոր անկում մը պատահեցաւ Քէօլնիշէ Ցայտունկի յօդուածին վրայ, ծանուցանող թէ գերման կառավարութիւնը ֆրանսական կառավարութեան պիտի մատուցանէ ծանուցագիր մը, վերաբերմամբ Լիւնէվիլի (գերմանական) գործարանին փակման գործին. Կառավարական ակմբոց մէջ կ'ըսուի թէ այդ յօդուած Կառավարութեան կողմէ ներշնչուած չէր, և թէ գերման կառավարութիւնն յանձն առեալ դիւանագիտական ձեռնարկներ պիտի ընէ երբ փակեալ գործարանին տէրք բողոք բառնան իրենց Կառավարութեան.

—Բերլին, 5 օգոստ.

Թայմզ կ'իմանայ թէ Պետերպուրկի զինուորական վարժարանին տնօրէնն արտասաներ է յոյժ հակագերման բանախօսութիւն մը. Պերլինի դահլիճը պահանջեր է այդ պաշտօնատարին անկումը, բայց գոհացում չէ ստացեր.

—Պ. Քրիսբի տեսակցեցաւ Թագաւորին հետ. Կը հաստատուի թէ պիտի յաջորդէ Տէբրէդիսի, իբրեւ նախարարապետ և արտաքին գործոց նախարար.

—Կաթկովի որդիք պիտի շարունակեն Մոսքովսքի Վէտոմոսդի հրատարակութիւնն, «իրենց հօր ոգւովը».

—Քրուբի միակ որդին ալ պիտի շարունակէ իւր հօր լայնածաւալ ճարտարագործութիւնն յԷսէն, թնդանօթաց մեծ գործարանը.

—Հարաւային Ովկէանու անգլ. Մօրիս կղզւոյն կառավարիչ Սըր Ճօն Բոփ Հէնէսի, որ կղզւոյն բնիկներն և ֆրանսացի նախկին գաղթականներն Անգլիացւոց դէմ պաշտպանելուն առթիւ ամբաստանուած էր կեդր. կառավարութեան առջեւ, պաշտօնէ դադրելուն և Լոնտոն գալուն վրայ ինքզինք կատարելապէս արդարացուցած լինելով, արտօնութիւն ստացած է վերադառնալ յիւր պաշտօնատեղին. Բայց Թայմզ քանի մը ամիս առաջ չարաչար հարուածած լինելով իւր պաշտօնավարութիւն, Սըր Ճօն դատ բացաւ Թայմզի դէմ, յորմէ կը պահանջէ 20,000 ոսկի.

— Եգիպտական Պայմանագրոյն մերժման վրայ, Սըր Հէնրի Տր. Ուոլֆի դիւանագիտական ասպարէզն ալ վերջ գտաւ, գէթ առ այժմ. և այս քաղաքագէտ, որ հանրային ուշադրութեան առարկայ եղած էր բաւական ժամանակ մը, անգործ կը մնայ այժմ. Զայս կերպիւ իւր ծանոյց Նախարարութիւնը Խորհրդարանին մէջ, ի պատասխան հարցման մը, որով բացատրութիւն կը խնդրուէր Սըր Հ. Տ. Ուոլֆի թղթակցի մը հետ խօսակցութեան վրայ. Սըր Հ. Տ. Ուոլֆի քարտուղար Պ. Քարդրայդ Կ. Պոլսէ Գահիրէ գացեր է, հռչակաւոր Պատուիրակութեան վերաբերեալ թուղթերը ժողվելով Անգլիա վերադառնալու համար.

—Կը կարծուի թէ Եգիպտոսի խնդրոյն վրայ Բ. Դրան հետ բանակցութիւնները չվերսկսելով, Լորտ Սալզպըրիի նպատակն է նախապէս Ֆրանսայի հետ համաձայնիլ, քանի որ Ֆրանսայի ընդդիմութիւնն եղաւ գլխաւոր և անմիջական պատճառ անգլօ-թուրք Նոր Պայմանագրոյն չվաւերացուելուն.

—Ամասիայի դէպքին վերաբերեալ քանի մը հեռագրեր կը պարունակեն երէկի Սուրհանդակաւ առնուած լրագիրք ոմանք. Ասոր ըսելիք չկայ. բայց շատ զարմանալի է որ Թայմզին Կ. Պոլսոյ Թղթակիցը գործին քաղաքական

—)(14)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՄԱՐԻ

ԹԵՒԷՋ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԺԱԳ ԵՒ ԺՈՒԺ

Կը հասկնա՞ք հիմա անհուն խղճի խայթն այդ մարդուն, երբ մտիկ կ'ընէր Ժաննի սրտամորմոք պատմութեան, երբ կը տեսնէր,—շա՛տ ուշ, որովհետեւ իւր ոճիրն ի գլուխ ելած էր,—թէ ծաղկահասակ կինը միշտ մի և նոյն տրփմամբ կը սիրէր զինքն և թէ հարկադրուած էր իւր սէրը զոհել ընտանեացը պատւոյն...

Իւր կծկեալ ձեռները ցոյց կուտային իւր անձկութիւնն և քրտնաթաթախ թաշկինակը կը մատնէր սրտին անասելի տանջանքը.

Երբ Ժաննի աւարտեց իւր պատմութիւնն, երկար ատեն լուռ մնացին.

—Այո՛, Ժաննի, այո՛, կը հասկնամ թէ որչափ տառապած էք, և լաւ ըրիք ամէն բան յայտնելով ինձ... Անիծեցի զձեզ, ետեւ կը կարծէի թէ մատնութիւն ածէք...

նէծքն է որ դժբաղդութիւն բերաւ գլխուս...

Կիւյ սարսռաց, գլուխն անդին դարձուց, վախնալով որ հեգ կինն իւր սրտայուզութենէն չհասկնայ իւր գործած ոճիրը...

Երկու տարի, Ժաննի համար իւր նախկին սէրը խոր ատելութեան փոխուած էր.

Այժմ իւր առաջուան սէրը կը վերածնէր առաւել ուժգին, աւելի սաստկացեալ այդ դժբաղդութենէն որ պատճառն ինքն էր.

Մտքէն իսկ չանցուց ամէն բան խոստովանիլ, ըսել նմա թէ իւր զաւակաց յափշտակիչն ինքն էր.

Կարելի՞ էր այս... Ոչ...

Միայն թէ մրմնջեց.

—Ժաննի, կը խոստանամ ամէն ջանք ի գործ դնել գտնելու համար ձեր զաւակներն..

—Աւա՜ղ, ամէն յոյս կորուսած եմ.

—Ո՞վ գիտէ. Ձեր գործածած մարդիկը չեն յաջողած... սակայն նոքա վարձկաններ էին և շուտով վհատած են... ես պիտի փնտռեմ, պիտի պտըտիմ Ֆրանսան, բովանդակ աշխարհն, եթէ հարկ լինի... Այնուհետեւ, եթէ ձեզ վերադարձնեմ զայնս, եթէ սիրոյս այս վերջին հաւաստիքն ալ տամ ձեզ, պիտի հեռանամ ասկից զձեզ չտեսնելու համար, որովհետեւ քաջ կ'զգամ, աւա՜ղ, Ժաննի, թէ երբէք չպիտի կրնամ մոռնալ զձեզ... և յաւէ՛տ պիտի սիրեմ զձեզ...

Ժաննի կ'արտասուէր...

Ձեռներն երկնցուց նմա, երիտասարդն իւր ձեռներուն մէջ առաւ զայնս, այլ հազիւ թեթեւապէս սեղմեց և չհամարձակեցաւ իւր շրթանց տանիլ.

Այս մեկնեցաւ յեղակարծուստ, թողլով զԺաննն ապշեալ իւր խռովութենէն, և ագարակ վերադարձաւ կարի յուզեալ վիճակի մէջ.

Իւր սենեակը քաշուելուն պէս, խորհելու և գործելու անկարող, անդ մնաց խելացնոր. ինքզինքը մոռցած բոլորովին.

Յանկարծ ոտք ելնելով, սաստկապէս քաշեց զանգակին թելը.

Գրեթէ անմիջապէս մարդ մը ներս մտաւ.

Միջահասակ անձ մ'էր, ոսկրուտ և քառակուսի ուսերով, փոքր և գնտակի պէս կլոր գլխով. դէմքը վեհերոտ էր, կապոյտ աչաց ակնարկը խուսափուկ.

—Դուազէօլ, ըսաւ Կիւյ աթոռին վըրայ իյնալով, լաւ մը գոցէ դուռը, բայց նախ տես որ մէկը կրնա՞յ մտիկ ընել մեզ.

Դուազէօլ—նոյն ինքն էր, Դուէգուայի մեղսակիցը—դուրս ելաւ եւ քանի մը վայրկեան յետոյ վերադարձաւ.

—Մինակ ենք, ըսաւ.

Դուէգուա քանի մը վայրկեան մտախոհ մնաց. յետոյ.

—Դուա՛զէօլ, ուր թողուցիր Ժագը, տիկին Մոնդալօնի անդրանիկ զաւակը.

—Ի Բարիզ, Թափուր գետնի մը մէջ, Բէռ-Լաշէզի գերեզմանատան ետին. Առաւօտեան ժամ երկուքն էր. դաշտն, որոյ խորը կը տեսնուէին քանի մը տախտակեայ ողորմելի հիւղակներ, արուարձանաց [illegible] կամ փերթագործներու բնակարաններ, դաշտն ամայի էր...

Եւ Դուազէօլ, առանց ուրիշ հարցման պատասխանելու, իւր յիշատակները դուրս թափելով.

—Ակամայ կը հնազանդէի ձեզ, որովհետեւ դուք հրամայած էիք և ձեր ձեռաց մէջն էի... այլ սիրտս երկիւղով համակուած էր... սոսկալի բան էր անդ թողուլ այդ մատաղ մանուկն զոր կրկնոցիս մէջ պահած էի, և որ ձայն ծուն չէր հաներ, հէ՛գ փոքրիկն, փոխանակ ճչելու... Այո՛, կը վախնայի... Օդը դժնդակ էր... սառնաշունչ քամի մը կը փչէր... երկինքը ձիւնով ծածկուած էր... ընդ երկար վարանեցայ... վերջապէս որոշում տուի... խրճիթ մը նշմարեցի... ծխատած թուղթէ ապակիներուն ետեւ լոյս մը կը նշուլէր... ներքնակողմէն ձայներ կուգային... կը կանչէին... գնացի մեղմիւ մանուկը դրի դրան սեմին վրայ... սակայն խղճացի... ինձ հրամայած էիք կորսնցնել զայն, այլ ոչ մեռցնել, և հոն մնալով ցուրտէն պիտի մեռնէր... ետ քաշուեցայ, պատէն քար մը հանեցի և բոլոր ուժովս տան վրայ նետեցի... քարը պատուհանէն ներս մտաւ, և լսեցի որ դուռը կը բանային... Ես ի փախուստ աճապարեցի, յուսալով որ խրճիթին մարդիկն ինձմէ աւելի գութ պիտի ունենային և ներս պիտի առնուին մանուկը...

—Մի՞ւսը... Ժո՞ժը...

—Զայն գողնալու համար աւելի դժուարութիւն ունեցայ... ստուգիւ ոչ ոք տեսած էր Սոնըլիի դղեակը մտնելս, մըրրկին շնորհիւ, սակայն Պուլիւասանի անտառէն անցած ատեն մէկն ինձ հանդիպեցաւ և մեծ ճգամբ կրցի ազատել ոճիրս... ստիպողութիւնն իսկ երկար ատեն հալածեց զիս և հազար խորամանկութեամբ, քանի անգամ ճամբաս փոխելով կրցայ ճողոպրիլ... Վերջապէս, տասն եւ հինգ օր յետոյ Հարաւակողմը հասայ... նաւ մը հեծայ, և Ալժէրի մէջ Ժոժը դրի մզկիթի մը սանդուղին վրայ...

Եւ այս պատմութենէն յետոյ, թշուառականն յարեց.

—Դուք այսպէս կամեցաք, պարոն... Թող Աստուած ինձ և ձեզ ներէ այն ոճիրներն զորս գործել տուիք ինձ...

—Միջոց մը կայ դարմանելու մեր ըրած չարիքը.

—Կը փափաքի՞ք... Ի՞նչ միջոց է այդ.

—Կը խղճամ այդ մօրը վրայ որ իւր զաւակաց վրայ կ'արտասուէ... կ'ուզեմ նմա վերադարձնել իւր որդիները... պէտք է որ գտնենք զայնս.

—Աւաղ, պարոն, ի՞նչ կը խնդրէք ինձմէ. Մեզնէ ճարտարագոյնք փնտռեցին այդ տարաբաղդ էակները բովանդակ Ֆրանսայի մէջ, և քաջ գիտէք որ իրենց բոլոր ջանքերն ի դերեւ ելան...

—Հարկ անհրաժեշտ է այս, կ'ըսեմ քեզ... Այս երկուն միատեղ պիտի մեկնինք և նոցա հետ միասին միայն պիտի վերադառնանք աստ.

—Ուր որ երթաք, պիտի հետեւիմ ձեզ, տէր իմ, և այս անգամ հաճոյքով պիտի կատարեմ ձեր հրամանները.

Դուազէօլ անմիջապէս ձեռնարկեց ուղեւորութեան պատրաստութեանց.

Նոյն երեկոյին իսկ Օռլէան էին, ուսկից Բարիզի կառախումբը նստեցան.

Երկու ժամ յետոյ մայրաքաղաքն հասած էին.

Օրը տարաժամած լինելով, Յաջորդ օրուան թողուցին իրենց հետազօտութիւնը.

Հետեւեալ օր, վաղ քաջ ընդ առաւօտն, Դուազէօլ իւր տէրը տարաւ Բէռ-Լաշէզի Թափուր գետինը.

Եւ դաշտին մէջ ցոյց տալով կիսափուլ խրճիթ մը, որուն քակուած տախտակամածներէն հովն ազատ ելեւմուտ կ'ընէր.

—Հոդ, ըսաւ, հո՛դ թողուցի Ժագն. Ասկից կրնանք ստանալ նախնական տեղեկութիւնները...

Դուէգուա կոմսը դուռը զարկաւ ջղային ձեռքով.

Ոչ ոք պատասխանեց.

Անգամ մ'ալ զարկաւ եւ աւելի ուժով.

Նոյն լռութիւն.

Յայնժամ հրեց դուռն որ նախ թեթեւ մը դիմադրեց եւ գետին տապալեցաւ երկուքի բաժնուելով.

Խրճիթը լքեալ էր.

Մնաց որ իւր քայքայեալ վիճակն յայտնի նշան մ'էր անբնակ լինելուն, և վարձակալք նախամեծար համարած էին այլուր բնակութիւն փնտռել քան նորոգել զայն.

Կոմսն և Դուազէօլ տենդահար կրկտեցին հիւղակին բոլոր անկիւններն, յուսալով նշան մը գտնել այն անձանց վրայ որք լքած էին զայն, բայց ի զո՜ւր.

Ոչ մէկ թուղթ, ոչ մէկ նշան.

(Շարունակելի)

նշանակութիւն տալու չափ յառաջ տարեր է իւր երեւակայութիւնը։

—Բեդերպուրկէ կը հեռագրուի առ Թայմզ օգոստ 2ին. «Աֆղան Շէյխն Ճէմալ-էտ-Տին, որ այժմ ի Մոսկուա կը բնակի, տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Կաթքովի Մոսքովսքի Վէտոմոսթի լրագրոյն մէկ ներկայացուցչին հետ։ Շէյխն ըսաւ թէ Ղըլզայից ապստամբութիւնն հետեւանք է աֆղան ժողովրդեան ընդհանուր ատելութեան ընդդէմ ամեն անոնց որք իրաւամբ կամ յանիրաւի կը կասկածուին թէ կը հակին Անգլիացւոց։ Շէյխն յայտարարեց նաեւ թէ Աֆղանք ո՛չ միայն կը վախնան թէ Անգլիացիք մտադիր են գրաւել զԱֆղանստան, այլ և ունին ուրիշ պատճառներ՝ ատելու համար Անգլիացիները։ Ճէմալ-էտ-Տին նկարագրեց թէ ինչպէս Անգլիացիք՝ աֆղանեան վերջին պատերազմին ժամանակ՝ Աֆղանաց կեանքն ու ինչքը փճացուցեր էին ամենայն անխղճութեամբ։ Շէյխին խօսքին նայելով, Անգլիացիք, յետ գրաւման Իսթալէֆի, 3,000է աւելի ծեր մարդիկ, կիներ և տղայք ջարդեր են, ի մի բան՝ ամեն մարդկային արարածներն որք իրենց ձեռքն են ինկեր։ Աւելին կայ եղեր։ Յետ գրաւման Գապուլի, Անգլիացիք ո՛չ միայն սպաններ են ամեն Ուլէմաներն, այլ և հրապարակաւ անարգեր են անոնց մարմինները՝ բոցերու տալով զանոնք։ «Մահմէտականաց դէմ այսչափ կոշտ նախատինք մ'ընելով, Անգլիացիք չափն անցուցին, մանաւանդ երբ Անգլիացւոց այդ անարգ ընթացքին հետ բաղդատուի վեհանձն վարմունքն որով Ռուսիա պատուեց զՇէյխ Շամիլ և Ֆրանսա՝ զԱպտ իւլ-Գատըր։» Անգլ. լրագիրը աֆղան Շէյխին այս պատմութիւններն ու դիտողութիւններն հրատարակելով, մասնաւոր կարեւորութիւն մը չէն տար անոնց, յոյս չունենալով թէ Անգլիոյ վրայ լաւ բան մ'ըսէ Ռուսիոյ գիրկն ինկած աֆղան կրօնաւոր մը։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎ

Խառն ժողովն ի նիստ գումարեցաւ երէկ ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր եւ զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։

Որոշեց ընտրութեան հրահանգ եւ առաջնորդական ընտրելեաց ցանկ մը ղրկել Կարնոյ գաւառական Վարչութեան։

Նկատողութեան առնլով Ելմտական տեսչութեան տեղեկագիրն, ի մասին Շահնազարեան վարժարանի հաշուոց խնդրոյն, յանձնարարեց Վսեմ. Նուբեան, Նորատունկեան Վսեմ. Գաբրիէլ և Խաեան Մեծ. Յովհաննէս էֆէնտիներուն որ նոյն վարժարանի հաշուական խնդիրները կարգադրեն եւ տեղեկագրեն Վարչութեան։

Ժողովն զբաղեցաւ նաեւ այլ և այլ խնդիրներով և ի մէջ այլոց վաւերացուց Այվազեան Արժ. Սահակ վարդապետի Եւդոկիոյ առաջ. տեղապահութեան պաշտօնը։

Գուրտեան Կարապետի կտակի խնդրոյն առթիւ նորա փոխանորդ Թընկըր Սիմոն էֆ. երէկ Ազգ. Պատրիարքարան եկաւ և երկուստեք համաձայնութիւն գոյանալով խնդիրը կարգադրուեցաւ։

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ ԱԲԲԱՀԱՅՐՆ

Գեր. Իգնատիոս Սրբազան, երէկ մայրաքաղաքս հասնելէ վերջ, անմիջապէս այցելութիւն տուաւ Ազարեան Պատրիարքին և Պապական նուիրակ Մոնսէնեոր Ռոթէլլիին։

Ազարեան Պատրիարքը նոյն հետայն փոխադարձ այցելութեան գնաց Գեր. Իգնատիոս սրբազանին և իւր ձեռօքը տուաւ Մէճիտիէի պատուանշանն զոր Վեհ. Սուլթանը պարգեւած էր Գեր. Իգնատիոս Արքեպիսկոպոսին։

Էյուպի Ց. Պէզճեան երկսեռ վարժարանի տարեկան հարցաքննութիւնք պիտի կատարուին յառաջիկայ հինգշաբթի, 30 յուլիս, առաւօտեան ժամ 1 էն մինչեւ երեկոյեան ժամ 9։

Բերայի Մխիթարեան Դպրոցի տեսչութիւնը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ Պարգեւաբաշխութեան հանդէսը պիտի կատարուի վաղը, չորեքշաբթի, ժամ 7ին։

Այս կիւրակէ գիշեր, 26 յուլիս, Խասգիւղի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյն մէջ չքեղ հանդիսիւ կատարուեցաւ Վանեցի սեղանաւոր Մեծ. Աւետիս էֆ. Թօփմաճեանի ամուսնութիւնն ընդ Օրիորդ Ռօզիկ Ս. Երզրումլեանի, ի ներկայութեան բազմաթիւ բարեկամաց և ազգականաց։ Պսակի խորհուրդն օրհնեց Ամեն. Խրիմեան Սրբազան։

Նախընթաց շաբթու Պօյաճը գիւղի մէջ տեղի ունեցաւ Իզմիրի վաճառականներէն Մեծ. Գասպար էֆէնտի Գասպարեանի նշանախօսութիւնն ընդ Օրիորդ Եւլիզա Միսաքեանի, դուստր Մեծ. Միսաք Կարապետ էֆէնտիի, դէր-տնօրէն Օսմ. Միջազգային Թղթատարութեան որ ի Ղալաթիա։

Ստացանք Վիէննայի Մխիթարեան Միաբանութեան ԱՄՍՕՐԵԱՅ ՀԱՆԴԷՍԻ Յուլիսի և Օգոստոսի ամսաթիւերն, հետեւեալ բովանդակութեամբ.

Յուլիսի ամսոյն

Այլ և այլ վիճակք կամ դասակարգք մարդկային ընկերութեան. — Լուսոյ և ջերմութեան էութիւնը. — Պարոն Ամանտ Շվայկէր-Լերխէնֆէլտ և երկիր Հայոց. — Գործնական տնտեսագիտութիւն. — Գիտական տնտեսագիտութիւն. — Գաւեծիլիա. — Կրօն եւ գիտութիւն. — Նորալուրք. — Տնտեսական. — Մանրալուրք. — Քաղաքական տեսութիւն։

Օգոստոսի ամսոյն

Պր. Ամանտ Շվայկէր-Լերխէնֆէլտ և երկիր Հայոց. — Ռուսահայոց գրականութիւնը. — Պատմութիւն հայ լրագրութեան. — Մոմայ որձութիւն. — Գործնական տնտեսագիտութիւն. — Գաւեծիլիա. — Նորալուրք. — Տնտեսական. — Մանրալուրք. — Քաղաքական տեսութիւն։

ՄԵԾ. Մ. ՅԱԿՈԲ ԷՖ. ԱՇԸԳԵԱՆ (*)

Յետ երկօրեայ հիւանդութեան փոխեցաւ առ Աստուած ի հասակի 70 ամաց, ի սուգ անմխիթար համակելով իւր որդին և համայն Աշըգեան, Նարինեան, Արթինօֆ, Բաբիճօղ և Մանուկեան գերդաստանքն։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի վաղը, չորեքշաբթի։ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ ի ժամ 2½ ի Ս. Թագաւոր եկեղեցւոյ Գատը գիւղի, ուստից հանգուցելոյն մարմինը պիտի փոխադրի յԵրուսաղէմ ի Վանս Ս. Յակոբեանց ընտանեաց յատուկ դամբարանին մէջ ամփոփուելու համար։

Գատը գիւղ 28 յուլիս 1887

Յատուկ շոգենաւ մը պիտի մեկնի կամուրջէն ժամ 2 ին և պիտի վերադառնայ ի կամուրջ ժամ 6 ին։

Շնորհակալութեամբ ստացայ Մեծ. Պ. Պ. Տէմիրճիպաշեանէն և Յ. Պէշիքթաշլեանէն իւրեանց հետեւեալ երկերն Բուսոյ ընծայաբանին և ինձ ի նուէր։ Պ. Տէմիրճիպաշեանէն՝ 1. Քննական խնդրոյ վրայ Թուղթ առ Պատրիարքն Ներսէս Վարժապետեան, 2. Փիլիսոփայական բառարան ժողովրդական, երկու հատոր, (Ա. Ազատամաճեան ծածկանուամբ)։ Պ. Յ. Պէշիքթաշլեանէն «Ընթացք քաղաքական աշխարհագրութեան»։

Դ. ԲԱՂԱՆԹԱՐԵԱՆՑ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ, ԵՒ ԱՍՏԻՃԱՆՔ

Սանիյէ Մուդէմայիզ աստիճան տրուեցաւ կայս. Միւլքիյէ վարժարանի հաշուակալ Գատրի պէյի, Ներքին տնօրէն Սառըգ պէյի և Թղթակցութեանց քարտուղար Արիֆ պէյի։

Սալիսէի աստիճան նոյն վարժարանի ֆրանսերէնի ուսուցիչ Պօյաճեան էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Սուլթանիյէ վարժարանի տնօրէն Իսմայիլ պէյի և Միւլքիյէ վարժարանի տնօրէն Ապտ-իւլ-Ռահման էֆէնտիի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ Միւլքիյէ վարժարանի գործնական քիմիագիտութեան ուսուցիչ Ղուկասեան Նշան էֆէնտիի։

ԱՍԻԱԿԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Նիկոմիդիայէն մինչեւ Էնկիւրի եւ անտի ի Տիարպէքիր ու Պաղտատ երկաթուղւոյ մը շինութեան եւ շահագործման մենաշնորհը, կայս. Իրատէիւ յանձնուեցաւ Պ. Պ. Ալլանժէ, Ալթ, Սիֆելտէր և ընկերութեան որ օսմանեան անանուն ընկերութիւն մը պիտի լինի։ Այժմ կայս. կառավարութեան և ընկերութեան միջեւ կնքելի պայմանագրութեան ստորագրուելու խնդիրը միայն մնացած է, որոյ համար ընկերութեան սեփականատէր ներկայացուցիչք Պ. Պ. Ալլանժէ և Ալթ մայրաքաղաքս պիտի գան։ Այդ պայմանագիր երկուստեք ստորագրուելէ յետոյ պիտի հրատարակուի։

Իբրեւ էական պայման շինութեանց, պայմանագրութիւնն ստորագրուելէն երեք ամիս յետոյ շինութիւնք պիտի սկսին։ Մինչեւ Էնկիւրի շինուելիք գիծը պիտի աւարտի չորս տարիէն, մինչեւ Տիարպէքիր՝ ութ տարիէն և մինչեւ Պաղտատ՝ տասն-երկու տարիէն, որով ամբողջ գծերու շինութիւնք տասն երկու տարուան մէջ պիտի աւարտին։

Այս ընկերութիւն պիտի հպատակի օսմանեան կառավարութեան օրինաց և դատարանաց՝ յապահովութիւն կայս. կառավարութեան քաղաքական իրաւանց և շահուց։

Միւս պայմանք բոլորովին համաձայն են տրամադրութեանց Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան այն պայմանագրոյն որ յառաջագոյն պատրաստուած էր կայս. հրամանաւ։ Դրամական մասն ևս շահաւէտ է։ Յառաջագոյն որոշուած էր որ Պաղտատի գծին շահագործման համար ներկայացող ընկերութեան հասոյթը մինչև որ իւրաքանչիւր հազարամետր գծին 25 հազար ֆրանք արտադրէ, եղած պակասն ապահովուի երկաթուղւոյն անցնելիք տեղերուն տասանորդական, անտառաց և հանքաց հասոյթներու յատկեալ մասին հարիւրին յիսունէն։ Սակայն այս անգամ քննութիւնք կատարուելով որոշուած է 25,000 ֆրանքի գումարը 23,000ի իջեցունել և վերոյիշեալ տրոց հարիւրին յիսունն ևս երեսուն երեքի իջեցնել։

Եթէ նոյն իսկ հասոյթի նուազումները շարունակուին մինչեւ մենաշնորհի պայմանաժամին աւարտին, ընկերութիւնն առանց ստիպելու կայս. կառավարութիւնն որ այդ պակասները լրացնէ, երկաթուղեաց գծերը պիտի յանձնէ կառավարութեան։

Եթէ յաւարտ եռամեայ պայմանաժամին, Պ. Պ. Ալլանժէ, Ալթ և Սիֆելտէր կազմած չլինին երկաթուղւոյ շինութեան ընկերութիւնն, արտօնութիւնն իբր չեղեալ պիտի նկատուի և և շահագործման ընկերութիւնը պարտաւոր պիտի լինի կայս. կառավարութեան հատուցանել շուրջ 70,000 ոսկի զոր 1296 տարիէն ի վեր կը պարտի Նիկոմիդիոյ գծին շինութեան հաշուէն։

Այս գումար պէտք է աւանդ ձգուի Օսմ. կայս. Պանքային քով։ Այն պարագային յորում երկաթուղին շինող ընկերութիւնք չկազմուի որոշեալ պայմանաժամուն մէջ, շահագործման ընկերութիւնը պարտի միանգամայն կայս. կառավարութեան վերադարձնել Հայտար-Փաշա-Նիկոմիդիոյ շահագործեալ գիծը։

ՔՕՊՈՒՐԿԻ ԻՇԽԱՆՆ

Թէեւ Քօպուրկի Ֆէրտինանտ իշխանն Էպէնթալի դղեակէն մեկնած չէ տակաւին, որպէս ենթադրուած էր, սակայն Լ. Հէյրըդ հաւանական կը կարծէ թէ Ն. Բարձրութիւն խոստացած լինելով Պուլկարիա երթալ, շաբթուս մէջ պիտի ներկայանայ պուլկար ժողովրդեան։ Աստ ապացոյցներէ մին սա է որ խնամակալք որք Վառնայէն մեկնած էին դէպ ի Սոֆիա, Ռուսճուքի մէջ կանգ առեր են իշխանին սպասելու համար եւ այս պահուս անդ կը գտնուին տակաւին. Պ. Նաչէվիչ եւս որ օգոստ. 6 ին (Ն. Տ.) Պուլկարիա պիտի վերադառնար, յետաձգած է իւր ուղեւորութիւնն իշխանին հետ վերադառնալու համար։ Հետեւաբար իշխանին գալուստը մօտ է։

Եթէ, կը յարէ անգլօ-ֆրանսական թերթը, Քօպուրկի իշխանն անմիջապէս չպատասխանեց պուլկար ժողովրդեան հրաւէրին, պատճառն այն է որ կուզէր — առ ի չգոյէ Տէրութեանց միաձայն հաւանութեան — գոնէ ապահով լինել թէ գերիշխան պետութիւնը նպաստաւոր կարծիք ունի իւր նկատմամբ։ Որովհետեւ Տէրութիւնք չկրցան համաձայնիլ և գերիշխան պետութիւնը չթողուց այն զգուշաւոր դիրքն զոր բռնած կը հետեւի շուրջ երկու տարիէ հետէ, Ֆէրտինանտ իշխանը տրամադիր է դադրեցունել իրաց կացութիւն մը որ վտանգաւոր է Պուլկարիոյ և Արեւելից համար։ Իշխանն որոշած է Ռուսճուք և անտի Դրնովա երթալ Սահմանադրութեան վրայ երդում ընելու։ Յանժամ Խնամակալաց պաշտօնը պիտի դադրի անմիջապէս և կառավարութեան ղեկը պիտի յանձնուի իշխանին՝ առանց աղմուկի, ժողովրդեան մը մէջ որ վստահութեամբ կընդունի զայն և շատ բան կ'ակնկալէ անկից։ Եթէ այս պայմանաց մէջ, ինչպէս նաև Ռուսիոյ ընդդիմութեան և և գերիշխան պետութեան զգուշաւոր ընթացքին հանդէպ, իշխանը կարենայ երկիրը կառավարել և իւր ներկայութեամբ խաղաղութիւն և հանդարտութիւն պահել տալ ի Պուլկարիա, պիտի մնայ, իսկ եթէ ոչ, ինքնին պիտի հեռանայ որպէս Ալեքսանդր իշխանն, բէց շատ պատմական անցեալ մը թողլով։

ՕՍՄ. ՌԷԺԻՆ

Անցեալ շաբթու գաւառական իշխանութեանց կողմէ դարձեալ բազմաթիւ գիրեր հասած են ի Բ. Դուռն, Օսմ. Ռէժիին դէմ գանգատող։ Այդ գանգատներ կը վերաբերին առանց արտօնութեան մշակուած ծխախոտներու բռնագրաւման խնդրոյն։ Կ'երեւի թէ երկրագործաց գրգռութիւն սպառնական երեւոյթ մը կ'առնու և գաւառական իշխանութիւնք կը խնդրեն Բ. Դրնէն որ համաձայնութիւն մը գոյացնէ Ռէժիին հետ, որպէս զի մի' գուցէ անկարգութիւնք պատահին։

(Մանզումէ)

ՄԻՐՃԱՆ ՕՂԼՈՒ ԱՒԱԶԱԿԱՊԵՏԸ

Շաբաթ իրիկուան թուականաւ Տրապիզոնէն տեղական լրագրոյ մ'ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ հռչակաւոր աւազակապետ Միրճան Օղլու Կիրասոնի մօտ սպաննուեր է հեծեալ ոստիկանաց ձեռամբ որք զայն կը հալածէին։

* * *

Կայս. կառավարութեան կողմէ Վսեմ. Փորթուգալ Միքայէլ էֆէնտի և Ռումանիոյ կողմէ եւս Պ. Ֆէրէքիտ կը բանակցէին երկուց կառավարութեանց միջև կնքելի առեւտրական դաշնագրոյն վրայ։

Այդ բանակցութիւնք աւարտած և դաշնագրոյ ու սակագնոյ հիմունքն ու մանրամասնութիւնք որոշուած լինելով, տեղեկագիրը մատուցուեր է Նախարարաց Խորհրդոյն որ վաղուընէ սկսեալ այդ խնդրոյն քննութեամբ պիտի զբաղի և արդիւնքը պիտի մատուցանէ Վեհ. Սուլթանին։ Դաշնագրոյ ստորագրութենէն յետոյ Ռումանիոյ ներկայացուցիչը պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս։

—Վերջերս ծանուցուեցաւ թէ երկաթուղեաց միացման գծերու շինութեան ընկերութիւնն, օսմ. կառավարութեան առաջարկութեամբ, հետամուտ է ստանձնելու Վաքարէլ—Իսկիւպ—Վրանիայի գծին շահագործումն։ Կ'ըսուի այժմ թէ Պառոն Հիրշ՝ իբր արտօնատէր արեւելեան երկաթուղեաց, կը բողոքէ այս բանին դէմ, ժամանակաւ իւր և Բ. Դրան միջեւ կնքեալ պայմանագրոյն զօրութեամբ։

—[illegible] կը հերքէ եւրոպական լրագրաց ոմանց այն տեղեկութիւնը թէ մայրաքաղաքիս սերպիական դեսպան Պ. Նովաքովիչ հրաժարական ղրկած է Ռիստիչի նախարարութեան։

—Ելմտական նախարարութիւնը ծանուցած ամեն կողմ թէ՝ տասանորդական տրոց վարձակալներու կողմէ տրուած «ենթադրեալներու» ստորագրութիւնք, ինչպէս նաև նոցա երաշխաւորած ստորագրութիւնք պէտք է վաւերացած լինին պայմանագրութեանց խմբագիրներու կողմէ (մուգավէլէ մուհարրիրի)։

—Ոսկեղջեր Թիւ 3 շոգենաւն երէկ առաւօտ Ուն-Գաբանի կամուրջին զարնուելով անիւները խորտակեցան և չկրցաւ իւր ճամբան շարունակել։ Ուրիշ շոգենաւ մը օգնութեան հասնելով փչացած շոգենաւը Գասըմ Փաշա տարաւ։

—Գերմանական դեսպան Պառօն տը Ռատովից Պէրլինի մէջ Պիզմարք իշխանին հետ տեսակցութիւն մ'ունենալէ յետոյ, Կաշտէյն գնացեր է Վիլհէլմ կայսեր ներկայանալու համար։

—Պարսից դեսպանատունն հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Միրզա Մոհսին խան այս շաբաթ Վիէննա հասեր և նոյն օրն իսկ մեկներ է ի Մարիէնպատ։

—Թէրաբիէի մէջ շինուած ընդծովեայ ծովառմակիր շոգենաւն հինգշաբթի օրը ծով իջեցուցին։ Յառաջագոյն եւս նոյն տեսակ շոգենաւ մը ծով իջուցուած էր։

—Յուլիս 30ին Էնոսի կայսերական անտառին մէջ հրդեհ ծագելով, չորս օր յետոյ միայն կարելի եղեր է մարել զայն։

—Քավալայէն յուլիս 20 թուականաւ կը գրեն առ Լը Թիւրք. «Կարկտախառն սաստիկ անձրեւներ տեղալով շաբթուս մէջ, բազում վնաս պատճառեցին ի Քարիչապան եւ շրջակայ գիւղօրէից. ծխախոտի, եգիպտացորենի եւ այլ արտոր բնաջինջ եղան։ Եղած վնասը 40,000 ոսկի կը հաշուի. Կարկուտի հատիկներն այն աստիճան խոշոր էին որ կին մը, որուն գլխուն տեղացած էին, մեռաւ։ Քաղաքիս մէջ շատ կը խօսուի յարձակման մը վրայ որուն առարկայ եղեր է Խալիլ փաշայի խորթ որդի Մէհմէտ պէյ։ Քարիչապանէն Քսանդի կ'երթար հեծեալ ոստիկանի մ'ու երկու սպասաւորաց ընկերակցութեամբ, երբ աւազակաց ձայներ լսեց որք «մի' շարժիր» կը գոչէին։ Մէհմէտ պէյ անմիջապէս վար իջնելով կառքէն, հրացանը ձեռք առաւ և քաջութեամբ ինքզինքը պաշտպանեց, մինչ իւր ուղեկիցք մերձակայ գիւղերը կը վազէին օգնութիւն խնդրելու։ Երկուստեք հրացանի հարուածներ փոխանակուեցան առանց մէկը վիրաւորուելու կամ սպաննուելու։ Յետոյ, աւազակաց մին Մէհմէտ պէյի մօտենալով «կատակ ըրինք, էֆէնտի» ըսեր և թողլ տուեր է որ ճամբան շարունակէ դէպ ի Քսանդի, ուր դայմաքամին տունը գումարուած գտեր է տեղւոյն երեւելիներն որք կը պատրաստուէին իրեն օգնութեան հասնիլ։»

—Տրամայէն եւս կը գրեն նոյն լրագրին. «Կարկտախառն սոսկալի փոթորիկ մը բազում վնաս պատճառեց հնձոց և մանաւանդ ծխախոտին որ այս տարի շատ առատ լինել կը խոստանար։ Եղած վնասը 10,000 ոսկի կը հաշուի։ Աւելի մեծ վնաս հասաւ Սէրէզի կողմն ուր կ'ըսուի թէ տեղ տեղ հաւկիթի մեծութեամբ կարկուտ տեղացեր է։ Քաղաքէս երկու ժամ հեռաւորութեամբ Ալիսդրադ գիւղն մէջ կարկուտը շատ մը այգիներ աւերեր է։ Հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ վիճակի մէջ է և ճամբաներն ապահով։»

—Միջերկրական ֆրանսական նաւատորմի Վօլթա զրահաւորը Սելանիկի նաւահանգիստը կը գտնուի այս պահուս։

—Իսկիւտարի Սալաճագ թաղը բնակող Խալիտ անուն խոհարարի մը կինը Սամսոնէն, տեսնելով որ ամուսինը մէկ քանի օրէ ի վեր տունէն բացակայ կը գտնուի և կարծելով որ զինքը թողած և խոյս տուած է, ինքզինքը կը թունաւորէ, բայց նոյնհետայն թոյնին ազդեցութենէն սաստիկ ցաւեր զգալով, կ'սկսի աղաղակել։ Դրացիք անմիջապէս օգնութեան հասնելով դեղթափներ կուտան և կը յաջողին թոյնին ազդեցութեան առաջքն առնուլ. սակայն կինը ծանրապէս կը հիւանդանայ։ Ամուսինը, Խալիտ տուն կու գայ ու եղելութիւնն իմանալով չարաչար կը ծեծէ իւր կինը որ անկողնոյ ծառայէր, և խոյս կուտայ։ Իբր թէ այսչափ տառապանք բաւական չէին խեղճ կնոջ, թաղին իմամը նորա տունն երթալով կ'ըսէ թէ զինքը վերստին պիտի ամուսնացնէ և կինը պարտի ստորագրութիւն մը տալ թէ այս առթիւ իւր բնակութիւնն այլուր չպիտի փոխադրէ և թէ դատարանաց դիմելով օրապահիկ չպիտի պահանջէ։ Իմամին համոզակեր խօսքերուն վրայ կինը կը խաբուի և կ'ստորագրէ իմամին պահանջած թուղթը։

Ոստիկանութիւնն իմանալով այս դէպքը կը ձերբակալէ խոհարարն և կինն հարցաքննելով կ'առնէ խնդիրը։ Նոյնպէս իմամին ձեռքը գրուած ստորագրութիւնն եւս ետ կ'առնու պարտաւորելով նորա այս ապօրէն ընթացքը։

Զէրվազի եղբարց Աննիւէր Օրիանթալի վարչութիւնը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ իւր Առեւտրական Տարեցոյցին 1888 տարւոյ ութերորդ տպագրութեան համար պատրաստութիւնք հետզհետէ կը տեսնուին, և թէ հատորն անպատճառ ի լոյս պիտի ելնէ յառաջիկայ յունուար ամսոյ առաջին կիսամսեայն մէջ։ Ուստի կը խնդրուի հասարակութենէն որ հասցէի, բնակութեան, գրասենեկի և այլ փոփոխութիւնները մինչեւ հոկտեմբեր ղրկէ առ Ելբրուզ խան, Թիւ 11, 12, Մահմուտ փաշա, 39, Ղալաթիա։

ԱԶԴ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

5 % Բոխռիէյէի պարտաթղթոց 11 րդ վիճակահանութիւնն հրապարակաւ տեղի պիտի ունենայ օսմ. կայս. Պանքային Պոլսոյ գրասենեկին մէջ, յառաջիկայ յուլիս 29/10 օգոստոսի, առաւօտեան ժամ 11 ին։

Կ. Պոլիս, 5 օգոստ. 1887

635 2—2

ԱԶԴ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԱՂՋԿԱՆՑ
ՑԻՒՍԿԻՒՏԱՐ

Սոյն հաստատութեան յառաջիկայ շրջանը պիտի սկսի Սեպ. 3/15 ին։ Դպրոցին լեզուն Անգլիերէն է, բայց լաւագոյն դիւրութիւններ կ'ընծայուին վասն ուսման Գաղղիերէն և Հայերէն լեզուաց։ Վարժարանը ունի Հայերէն լեզուի յատուկ ուսուցիչ մը և կարող հայ վարժուհիք կան դպրոցին մէջ։

Գիշերօթիկ աշակերտք պարտին հատուցանել տարեկան 30 Օսմ. ոսկի։ Դաշնակի համար 8 ոսկի։ Աւելի տեղեկութիւն [illegible] ընդունուիլ նամակաւ դիմել Խնամակալութեան Պաշպըլ Հաուզ

Կ. Պոլիս

998 5—10

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Կաշդէյն, 8 օգոստ.

Ֆրանց-Եօզէֆ կայսրը Կաշդէյնէ մեկնեցաւ յԻշլ։

Վիլհէլմ կայսրը Կաշդէյնէ պիտի մեկնի յառաջիկայ չորեքշաբթի։

Հռոմ, 8 օգոստոս

Արքայական հրամանագիր մը նախարարապետ կ'անուանէ զՊ. Քրիսպի փոխանակ հանգուցեալ Պ. Տէբրէթիսի։

Լոնտոն, 8 օգոստոս

Հուայթլիի վաճառատանց հրդեհին մէջ եօթն հոգի սպաննուեցան եւ 18 հոգի վիրաւորեցան։

Կորուստը կը հաշուի իբր կէս միլիոն անգլիական ոսկի։

Մալթա, 6 օգոստոս

Անցեալ ուրբաթ օրէն ի վեր երկու հոգի քոլերայէ մեռան եւ երեք հոգի նորէն քոլերայէ բռնուեցան աստ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՕՐՍԱ

Ղալաթիա, 28 յուլիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտոնի վրայ (պանքայի)	111 3/8
3 » » (վճառնին)	111 1/4
3 » Բարիզի » (պանքայի)	22 70
3 » » (վճառնին)	22 77 1/2

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց.)	Սէրի	15 29
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	15 30
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտեան բացուելու	»	15 30
Բարձրագոյն գին	»	15 30
Նուազագոյն »	»	15 27
Կէս օրին	»	15 29

ԽՈԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	37 30
Այս առաւօտ	37 30
Կէս օր	37 30

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն 1858) » 1862)	Ա Սէրի	22
» 1860) » 1863) » 1872)	Բ »	14 10
» 1865) » 1869) » 1873)	Գ »	15 30

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուան գոցուելու (Գ. Կ.) Այս առաւօտ բացուելու Կէս օրին	գործ չկայ

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	3 38
Գրէտի Ժէնէրալ Գ. Կ.	Օսմ. »	6 28
Պանք տը Գօնս	»	6
Օսմ. Շանժ է վալէօր	»	3 28
Թրամուէյ	»	315
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	32 5/8
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ	»	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիօմի	»	85

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	Դրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	88 15
Անգլիական ոսկի	»	111 18
Բօլ Իմբէրիալ	»	90 35
Բրիմիք	»	51 20
Ռուպլի թղթադրամ	»	40 10
» արծաթ	»	75
Ֆիօրին	»	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	108 6
Վեցնոց	»	102 95
Հինգնոց	»	102 35
Մէճիտիէ	»	98 10
Թասֆիէ	»	16 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՕՐՍԱ

Լոնտոն, 8 օգոստոս, ժամ 5 վայր. 15 երկվ.

Անգլ. Քօնսօլիտէ	101 9/16
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուելու	14 5/16
» » » գոցուելու	14 1/8
» » » Ա.	21 1/2
» » » Բ.	14 3/8
» » » Գ.	14 1/8
Օթօման 1871	74 3/4
Փոխառութիւն 1877	86 1/4
Պանք Օթօման	9 5/8
Ռուսական փոխառ. 1873	95
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիէ)	74
» առանձն. (բրիվիլէժիէ) (*.)	97 5/8
Տայրա Սանիէ	70 3/4
Տօմինիալ (փոխառ. Րօթշիլտ)	94 3/4
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 436

Վիէննա, 8 օգոստոս, ժամ 4 երկվ.

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 85
Օսմանեան երկաթուղի	16

Բարիզ, 8 օգոստոս, ժամ 3 վայր. 45 երկվ.

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	108 17 1/2
» 3 %	81 37 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուելու	14 27 1/2
» » » գոցուելու	14 30
» » » Բ.	— —
» » » Գ.	14 25
Օսմանեան երկաթուղի	32
» Ռէժիի բաժնեթուղթ	— —
Պանք Օթօման	494 37 1/2
Գրէտի Լիոնէ	556 25
» Ֆօնսիէ	1347 50
Բաժնետոմս Լիոնի	1237 50
Սուէզի Ջրանցք	1981 25
Ռուսական 5 % 1877 ի	99 1/2
Իտալական Ռանթ	96 82 1/2
Սպանիական (արտաքին)	66
Եգիպտական միացեալ	375
Բրիօրիթէ թիւրք	360
5 % Հելլենական	352 50
Չէք Լոնտոնի վրայ	25 25

Ռ. ՊԱՏԿԱՆԵԱՆ Ի ԹԻՖԼԻՍ

Ներկայումս Թիֆլիզումն է յայտնի բանաստեղծ պ. Ռափայել Պատկանեանը, որ եկել է Վլադիկաւկասի վրայով Նոր-Նախիջեւանից, ուր նա մշտական բնակութիւն ունէ։ Յարգելի բանաստեղծը այս անգամ դուրս է եկել ճանապարհորդելու Հայաստանի մի քանի կողմերը։ Այսօր կամ վաղը նա կ'ուղեւորի դէպի Երեւան, այնտեղից Ս. Էջմիածին, ապա Ալէքսանդրապօլ, Կարս, Կարսից նա կ'անցնի Բաթում, Տրապիզոն, Էրզրում, յետոյ կը գայ Կ. Պոլիս, Զմիւռնիա և յետ կը վերադառնայ աշնան սկզբին Օդէսայի վրայով։ Պ. Պատկանեանը վերջին տարիներում բաւական ծերացել է, բայց նա նոյնքան առողջ է, ուրախ և շարժուն, որպէս էր միշտ։ Նորա ճանապարհորդական տպաւորութիւնները, որ, անկասկած, խիստ հետաքրքրելի պիտի լինին ընթերցողի համար, հետզհետէ լոյս կը տեսնեն «Արձագանք»-ի էջերում, Արդէն ներկայ համարից սկսում ենք տպագրել այդ տպաւորութիւնները, «Ուխտաւորի Նամակներ» վերնագրով *)։ Ջերմ սրտով յարգելի բանաստեղծին ցանկանում ենք յաջող ճանապարհորդութիւն և անվտանգ վերադարձ։

(Արձագանք)

Թիֆլիսի հայ հասարակութիւնը, ինչպէս յայտնած էր մեր լրագրի անցեալ համարում, մի ճաշկերոյթ տուեց ամսիս 16ին մեր յայտնի բանաստեղծ Ռափայէլ Պատկանեանին։ Ճաշկերոյթը ամառվայ շոգ եղանակի պատճառով, փոխված էր ընթրիքի։ Երեկոյեան 9 ժամից Թիֆլիսի ինտէլիգէնտ դասի ամեն տեսակ ներկայացուցիչները սկսեցին ժողովվել «Եւրօպա» այգիում, որը գեղեցիկ կերպով զարդարված և լուսաւորված էր գոյնզգոյն լապտերներով։ Ուղիղ ժամի 10ին եկաւ թանկագին հիւրը, ուղեկցութեամբ Պ. Պ. Ա. Յովհաննիսեանի և իշխան Ամատունու, որոնք հասարակութեան կողմից ուղարկված էին որպէս պատգամաւորներ մեր բանաստեղծին ընթրիքի հրաւիրելու։ Բոլոր ներկայ եղողները, Արդուլ-Բաղի երգչի գեղեցիկ երգեցողութեամբ դիմաւորեցին մեր բանաստեղծին այգու դռների մօտ, ուր կարգադրիչներից մէկը, Պ. Սրիցեան, տուեց նորան մի գեղեցիկ ծաղկեայ փունջ, ներկայ եղողների կողմից բարի գալուստ մաղթելով նորան։ Գիշերվայ ժամի 12ին արդէն բոլորը տեղաւորվեցին չքեղ սեղանի շուրջը, եւ սկսվեցան ուրախ կեր ու խումը ու ճառախօսութիւնները, որոնք, շնորհիւ սեղանի կառավարիչ Պ. Սրգար Յովհաննիսեանի, կատարվում էին ամենայն վայելչութեամբ։

(*) Երէկի Արեւելք ի մէջ հանգուցելոյն անունը տպագրական վրիպակի մը պատճառաւ Յովսէփ էֆէնտի Աշըգեան գրուած էր փոխանակ Յակոբ էֆ.ի։

*) Այդ ուղեւորութեան նկար[illegible]նէն մաս մը պիտի արտատպէ[illegible] մէջ։

ճառախօսներից իւրաքանչիւրը խօսում էր Պատկանեանի նշանակութեան մասին, որպէս բանաստեղծի, հասարակական գործիչի, պուբլիցիստի եւն եւն։ Մի խօսքով ամեն մէկի ճառը սկսւում և վերջանում էր Պատկանեանի անունով։ Ընթրիքի ժամանակ ստացվեցաւ Կօջօրից Պ. Գրիգոր Արծրունուց մի հեռագիր հետեւեալ բովանդակութեամբ. «Ցաւում եմ, որ ներկայ չեմ կարող գտնվել ի պատիւ Ռ. Պատկանեանի տրվող ընթրիքին։ Խմում եմ մեր բանաստեղծի կենացը»։ Ապա գեղեցիկ ժապաւէններով մի զարինեայ սպակ տրվեցաւ յարգելի բանաստեղծին իշխան Ամատունու կողմից, եւ Գաւառ-Բաթիսպայի բանաստեղծութիւնների մի փառակազմ ժողովածու «Մարգարիտն հայ գրականութեան» մակագրով հանդիսականների կողմից։ Յարգելի բանաստեղծը իր կողմից նուիրեց այդ «մարգարիտը» Էջմիածնի Թանգարանին, որ և ուղարկվեցաւ հետեւեալ օրը։ Արդէն ժամի չորսն էր, որ հանդիսականները ուրախ և գոհ սրտով բաժանվեցան բանաստեղծից, տանելով իրանց սրտում այդ երեկոյթի անմոռանալի տպաւորութիւնները։

(Մշակ)

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՄՈՒՇ, 30 յունիս

Նախորդ գրութեամբ ծանուցած էի Գեր. Տ. Գարեգին Սրբազանի Կարինէն Ս. Կարապետի վանք ժամանելն, ուր 6-7 օր մնալէ յետոյ՝ յունիս 11 ին մեկնելով անտի եկած էր Ս. Յովհաննու վանք, որ 3 ժամ հեռաւորութիւն ունի քաղաքէս և հոն երկու գիշեր հանգիստ ընելով՝ ամսոյս 13 ին ճամբայ ելած էր դէպ ի Մուշ։ Նոյն օր առաւօտ տեղւոյս Առաջ. Տեղապահ Գեր. Հ. Յովհաննէսը, Գաւառ. Պատ. վարչութեան անդամք, քաղաքին եկեղեցական դասն ու երեւելիք ինչպէս եւ Ներսիսեան վարժարանի Տնօրէն դասատուն իւր պաշտօնեայներով և ուրիշ ազգայինք ոմանք դիմաւորեցին Նորին Սրբազնութիւնն մինչեւ վանքի ստորոտը, ուր տակաւին նոր հասած էր Գեր. Գարեգին Սրբազան, որ ժողովուրդն ողջունելէ, ու նոցա յարգանքն ու համակրանքն ընդունելէ յետոյ շարունակեց գնացքը։ Հետզհետէ դիմաւորողներու թիւն կը շատնար, մինչեւ ժամը 7ին հեծելոց բազմաւոր խմբով մը քաղաքը հասնելով ուղղակի յԱռաջնորդարան իջաւ։

Այնուհետեւ սկսան այցելութիւնք բոլոր ժողովրդեան կողմէ. հետեւեալ առաւօտ կարգաւ բարի գալուստ մաղթելու եկան քահանայական դասն, Թաղ. Խորհրդոյ անդամք, քաղաքին երեւելիք, ինչպէս եւ տեղւոյս կառավարութիւնն, քաղաքին և զինուորական պաշտօնատարաց շատերն։ 3 օր վերջ Վսեմ. կառավարիչ փաշան յԱռաջնորդարան գալով այցելութիւն տուաւ և Ն. Սրբազնութիւնն փոխադարձ այցելութեամբ պատուեց։ Շրջելով Միաց. ընկերութեան երկսեռ ուսանողներն և Թաղային վարժարանները, քաջալերեց ուսուցչական մարմինն և ուսանողներն, որք գոհ մնացին իւր այցելութենէն ու յորդորներէն։

Յաջորդ կիւրակէ քարոզ խօսելով ի ներկայութեան բազմաթիւ ժողովրդեան՝ բացատրեց իւրաքանչիւր ազգ. անհատի պարտականութիւններն, քարոզեց սէր, ճշմարտասիրութիւն, յորդորելով որ ամէն ոք անձնական կրքերը մէկդի դնելով՝ աշխատին երկրին իրական յառաջդիմութեան և կատարեն իրենց պարտիքն, զոր ունին առ բարեխնամ կառավարութիւնն և առ ազգն իւր։

Մի քանի օր հանգիստ ընելէ յետոյ խառն ժողով գումարելով՝ ներկայեց իւր պաշտօնագիրերն, որք գլխաւորաբար կը վերաբերէին Մշոյ և Ս. Կրպ. վանուց միացման կարեւոր խնդրոյն։ Միացման մասին թէ Ս. Կրպ. վանուց միաբանութեան և թէ ժողովրդեան արտայայտած ջերմ փափագն ի վաղուց յայտնի է։ Մշեցիք խորին գոհունակութիւն զգացին, տեսնելով այդ կարեւոր պաշտօնն յանձնուած Գեր. Սրուանձտեանց սրբազանի, որ քաջ ծանօթ է Մշոյ երկրի ամէն հանգամանաց. եւ ուրախ եմք ըսելու թէ միացման սկզբունքն ջերմ համակրանօք ընդունուած է ոչ միայն Ս. Կարապետի միաբանութենէն, այլ ամէն կողմէ եւ Գաւառ. վարչութենէն ևս։ Գոհ ենք աւելի, որ խաղաղ է այժմիկ ազգ. տեսակէտով թէ բովանդակ Մշոյ վիճակը եւ թէ վանքերն միանգամայն, համակիր իրարու հետ, համակիր միացման, և համակիր Գեր. Սրուանձտեանցի. տայ Աստուած որ երկար տեւէ այս համակրանք, մինչեւ որ առաւել արծարծի ամէն տեղ, եւ դժբաղդ Տարօնցին աչք բանայ իւր բարոյական վիճակի զարգացման աշխատելու ու հսկելու. անշուշտ գործունեայ ու ժրաջան Առաջնորդ մը մեծ պէտք ունի այսպիսի համակրանքի, ինչպէս որ ժողովուրդն ալ այնպիսի Առաջնորդի։

Կը մնայ յարմարիլ միացման պայմաններուն վրայ. կը յուսանք թէ Գեր. Գարեգին սրբազան իւր փորձառութեամբ և շրջահայեցութեամբ այդ դժուարութիւններն ալ պիտի հարթէ, կազմելով ծրագիր մը այնպիսի եղանակաւ, որ թէ՛ վանքին եւ թէ Մշոյ բազմահայ վիճակին օգտակար լինի։ Խօսք կայ թէ մասնաւոր վանքերն ալ պիտի միացուին Ս. Կարապետի վանուց հետ։

Ազգային Պատրիարքարանը միացումը գործնական ընելու համար ամսոյս 15 թըւակիր հեռագրաւ Մշոյ Առաջնորդական և Ս. Կարապետի Վանահայրական պաշտօններն առ ժամանակեայ կերպով միացուց յանձին Գեր. Գարեգին Սրբազանի, մինչեւ որ նոր Վանահայր-Առաջնորդի ընտրութեան ծրագիրը կազմուի և վերջնականապէս վաւերանայ։ Ազգ. Պատրիարքարանի այս վերջին տնօրէնութիւն մեծ ուրախութիւն պատճառեց տեղս, և ինչպէս կը լսենք Գաւառ. Վարչութեան ու Ս. Կարապետի Միաբանութեան կողմէ գոհունակութեան [illegible] է Ամեն. Ս. Պատրիարք[illegible] Վարչութեան, Առաջնորդ-Վանահայրական պաշտօններն յանձին Գեր. Գարեգին Սրբազանի միացուելուն համար։

— Ազգային Պատրիարքարանը միացման սկզբունքն ընդունելով և Գեր. Գարեգին Սրբազանը ճամբայ հանելով՝ բնական էր, որ չպիտի հաւանէր Գեր. Դերձակեան Սրբազանի Տիգրանակերտէն վերստին Մշոյ վանքը դառնալուն. սակայն Գեր. Սրբազան յանկարծ վանք գալով սկսաւ իբրեւ Վանահայր գործել. հասաւ Գարեգին Սրբազան, ու լռիկ քաշուեցաւ Առաջնորդարանի սենեակներէն միոյն մէջ, սպասելով Պատրիարքարանի վերջին հրահանգին։ Մշոյ Գաւառ. Վարչութիւնն եղելութիւնն հեռագրաւ հաղորդելով ի Պատրիարքարան, հրաման եկաւ, որ դառնայ Տիգրանակերտ. Արիստակէս Սրբազան չէ ուզած երթալ իւր պաշտօնատեղին եւ երեք օր յառաջ մեկնած է վանքէն, ինչպէս կը լսենք ո՛չ թէ Տիգրանակերտ, այլ Կ. Պոլիս երթալու համար։

— Վարդավառի տօնը մօտեցած լինելով՝ Գեր. Գարեգին Սրբազան ամսոյս 26 ին մեկնեցաւ աստի ի Մատնավանք և անտի ի Ս. Կարապետ, ուր Միաբանութիւնը պաշտօնապէս ընդունեց զինքն և յԱռաջնորդարան հրաւիրելով շնորհաւորեց իւր նոր պաշտօնը։

Ս. Կարապետի Պատ. Միաբանութեան ներկայ խաղաղասէր և օգտակար ընթացքն արդարեւ գովութեան ու մեծ գոհունակութեան արժանի է. մեք մաղթենք, որ միաբան Ս. Հայր միշտ այսպէս միաբան ու խաղաղ մնալով հսկեն իրենց հոգեւոր պաշտաման ու վանքի շահուց և իրաւանց։

Միթէ Պատ. Միաբանութիւնն ալ չը ցանկար վանքի յառաջդիմութեան ու զարգացման, ո՞չ ապաքէն ամենէն աւելի ինք պէտք ու պարտականութիւն ունի բարգաւաճեցնելու սնանելու ազգին հոգեւոր հաստատութիւնն, իւր տունը։ Մեք վստահ ենք, թէ ամէն առթիւ Ս. Կարապետի յարգելի ու պատուարժան Միաբանութիւնը ցոյց պիտի տայ թէ ո՛րչափ խնամք կը տածէ հայրենիքի այդ նշանաւոր ու պատմական մենաստանի մասին, որ այնքան ընդունակ է զարգացման ու բարեկարգութեան։

Նոյն գոհունակութիւն կ'զգանք յայտնել նաեւ Մշոյ Գաւառ. Վարչութեան Պատ. Ատեանց անդամոց, որք ամէն պարագային պատրաստակամութիւն ցոյց կուտան վիճակի բարեկարգութեան և այլ օգտակար աշխատութեանց մասնակցելու։

— Վարդախտը մեծ կոտորած մը կ'ընէ ի Մուշ և ի շրջակայս. ո՛չ միայն մանուկներն այլ պատանիները, մինչեւ իսկ հասակաւոր անձինք զոհ կ'երթան այս համաճարակ ախտին, որ տարածուած է այս կողմեր 3-4 ամսէ ի վեր։ Ամէն տուն ունի գրեթէ իւր կորուստը. շատ անգամ պատահած է վարդախտ, այլ ո՛չ երբէք այսքան կոտորած ու աւեր գործած։ Շատեր տարուս օդի տաքութեան կուտան վարդախտի այս հանգամանք ստանալն. երաշտութեան երեսէն արդարեւ այս տարի օդերն անտանելի և հունձքն երկիւղալի են, արմտեաց գները կը բարձրանան և Տիգրանակերտի կողմէ երկիւղալի լուրեր կը հասնին շարունակ։

ԵՂԻՇԷ

ԱՐԾՐՈՒՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՄԱՔՐԻ-ԳԻՒՂԻ

Ահաւասիկ սոյն Տեղեկագիր զոր կիրակի օրը Մաքրի-գիւղի Արծրունեան վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդիսին մէջ կարդաց Վսեմ. Իլիաս Էֆէնտի Զայեան, ի դիմաց Հոգաբարձութեան.

Գերապատիւ Սրբազան Նախագահ Հայր, Տեարք իմ և Տիկնայք,

Թաղական Խորհուրդիս առաջին խնամոց առարկան եղած է, իւր պաշտօնի կոչուելէն ի վեր, գլուխ Արծրունեան երկսեռ վարժարանաց բարեկարգութիւնը, և պատիւ ունիմ գոհունակութեամբ ծանուցանել որ 'ի լրանալ չորրորդ շրջանի մեր պաշտօնավարութեան, յառաջդիմութեան քայլ մ'ևս առնուած է անցեալ տարուընէ ի վեր, ինչպէս կ'երեւի քննչաց կողմանէ սրուած վկայութիւններէն. Այսու առթիւ կարեւոր կը համարիմ զեկուցանել Ձեզ մեր վարժարանաց ուսումնական վիճակն և նորա պաշտօնէից յաւելումնը, և մէկ քանի փոփոխումներ զորս հարկ եղաւ տնօրինել յօգուտ ուսանողաց։

Սոյն փոփոխմունք հետեւեալ կերպով եղած են. Մինաս էֆէնտի Ծալեան, դասատու Հայկաբանութեան որ կ'աւանդէ նաեւ Ազգային և Ընդհանուր պատմութիւն, աշակերտ Բոպէրթեան դպրոցի, իւր ընտիր դաստիարակութեան և ուսումնականութեան հետ ունի նաեւ դասատուութեան այն հանգամանքը, որով աշակերտք դիւրաւ և արմատական կերպով կ'ըմբռնեն սորվածնին. և արդարեւ, իւր դասախօսութեան եղանակին պտուղներն ակներեւ էին վերջին քննութեանց մէջ. Կը փափաքիմ որ Մինաս էֆէնտի շարունակէ իւր պաշտօնին մէջ ի մեծ գոհունակութիւն Հոգաբարձութեան եւ իւր աշակերտաց։

Տարւոյս սկիզբէն ի վեր Անգղիերէնի դասախօսութիւնն սկսած էր Ռուբէն էֆէնտի Աբիկեանէ, որուն անձնուիրաբար կ'աշխատէր իւր պաշտօնին մէջ և որուն հրաժարականին պատճառաւ սոյն դասատուութիւնն ալ յանձնուեցաւ Մինաս էֆէնտիի, որ ոչ նուազ յաջողակութեամբ կը շարունակէ մինչեւ ցարդ։

Մկրտիչ էֆ. Գաֆաֆեան, որ խիստ գոհացուցիչ կերպով կը վարէ իւր պաշտօնը՝ գեղագրութեան անհրաժեշտ համարուած ճիւղին մէջ. իւր Նախորդին ինքնայօժար ըլլալուն պատճառով Հոգաբարձութիւնս, առանց ժամանակի ճշդութիւնը իրմէ պահանջելու, շնորհապարտ կը մնայ միայն իւր ջանքերէն։

Օրիորդ Բէրուզ Միզանճեան, դաստիարակուհի և վարժուհի Նախակրթական դասուց և ասղնագործութեան. Ի պաշտօն կոչուելէն ի վեր՝ իւր վարուց եւ աշխատասիրութեան ընտիր հանգամանքները ակներեւ եղած են և գոհունակութեան արժանի։

Մ. Սմիթ, մարմնամարզութեան դասատու, որ դժբաղդաբար ատենէ մը ի վեր բացակայ է՝ յեւրոպա ուղեւորութեան պատճառաւ. Սակայն յուսալի է որ ի մօտոյ վերադառնայ. եւ եթէ չը կարենայ վերադառնալ, սոյն կարեւոր հրահանգը պարապ չը ձգելու համար պէտք եղածը տնօրինել հարկ կ'ըլլայ։

Իգնատիոս վարդապետ Շիշէճեան, ուսուցիչ Կրօնագիտութեան և Բարոյականի, Ս. Եկեղեցւոյս քարոզիչ կարգեալ, ինքնայօժար յանձն առած է մարդկային բարձր և վսեմ սկզբունքները տղայոց դեռաբոյս սրտի և մտաց աւանդել, զանոնք կրօնքի և բարոյականի ճամբուն մէջ առաջնորդել։ Շնորհակալ ենք իւր յարատեւ ջանքերէն և իւր կոչման արժանաւոր վարքէն։

Վերոյիշեալ հինգ Նորամուտ պաշտօնէից յարելով նաեւ ուրիշ հինգ անուններ, որք են՝ Գրիգոր էֆ. Ջիլինկիրեան՝ ընդհանուր դաստիարակ, Յարութիւն էֆ. Թիւլեան՝ ուսուցիչ չափագիտական, բնական գիտելեաց եւ աշխարհագրութեան, Յակոբ էֆ. Ոսկան՝ դասատու գաղղիերէնի, Մկրտիչ էֆ. Կէօլեան՝ դասատու Տաճկերէնի և Սիմոն էֆ. Յակոբեան՝ հրահանգիչ գծագրութեան, կ'ունենանք տասն դասատու երկսեռ վարժարանաց համար. Ազգային կրթիչ խմբին մէջ հանրածանօթ եւ երեւելի սոյն վերջին 5 դասատուաց ունեցած մեր երախտիքն անմոռանալի է եւ ամեն տարեդարձի առթիւ մեզ քաղց պարտաւորութիւն մ'է մեր երախտագիտութեան եւ շնորհակալեաց հաւաստիքն հրապարակաւ մատուցանել անոնց.—Հոս նկատելի է որ ուսմանց առաւելութիւնը բնականապէս կը պահանջէր ուսումնական պաշտօնէից առաւելութիւն մը, սակայն կը հաւատեմ որ խնայողութեան ամէն միջոց ձեռք առնուած են եւ ծախուց վրայ մեծ տարբերութիւն մը եղած չէ, ինչպէս մեր ելեւմտական հաշուեկշիռէն կը տեսնուի։

Գալով Սանուց եւ Սանուհեաց Թուոյն, 140 ուսանողը կը գտնուին առ այժմ, յորս մի քանի օտարազգի քրիստոնեայ պատանեակք որոնք փափաքեցան մեր դպրոցն յաճախել՝ իրենց ուսմանց շրջանն ընդարձակելու եւ կատարելագործելու փափաքով։

Հոգաբարձութիւնս գոհութեամբ կը նկատէ որ իւր ջանքերը քաջալերութիւն գտած են թէ՛ Թաղիս ազգայիններէն և մանաւանդ ուսանողաց ծնողքէն, և թէ՛ աշակերտաց զգալի յառաջդիմութենէն. կը փափաքէինք որ մեր պաշտօնավարութեան քառամեայ շրջանին մէջ, աշակերտաց առաջին կարգը եօթներորդ տարին ևս աւարտելով իւր վկայականներն ընդունէր և կարող լինէր բարձրագոյն վարժարանաց մէջ մուտ գտնել, առեւտրական, քաղաքական, արհեստական և այլ պաշտամանց նախապատրաստութեամբ. սակայն շրջաննիս աւարտելով, հարկ եղաւ հրաժարականնիս տալ. Սրբազան Պատրիարք Հայրն և Ազգ. Վարչութեան Քաղաքական Ժողովն առանց կրկին մեր հրաժարականն ընդունելու, առժամանակեայ կերպով պաշտօննիս շարունակել որոշեցին. միւս կողմանէ՝ Այ Եօրկիի եկեղեցւոյն եւ դպրոցին մատակարարութիւնն ու խնամքն, եւ գլխաւորապէս Տատեան հոգելոյս Առաքել պէյի՝ հոս երկսեռ վարժարանի կից տեղւոյն վրայ յանուն Տատեան գերդաստանի վարժարանի մը կառուցման կտակին գործադրութիւնը մեզ յանձնեց. Ազգային բարձրագոյն ժողովոյն սոյն որոշումն եւ Սրբազան Պատրիարք Հօր թախանձանքը չի կրնալով մերժել, առ այժմ մեր պաշտօնը կը շարունակենք եւ մեծ յոյս ունինք որ պիտի յաջողինք քիչ ատենէն նոր վարժարանին հիմունքը դնել հանդիսիւ Նախագահ Խորէն Սրբազանի աջակցութեամբ, որ նոյն կտակին գործադրիչը լինելով մեզ չափ փափաք ունի եւ կը ջանայ այժմեան դպրոցն աւելի ընդարձակ եւ նոր վիճակի մը փոխադրել։

Խորհրդոյս պարտաւորութիւնն էր իւր հրաժարականը տալէն առաջ ըստ Սահմանադրութեան օրինաց, իւր քառամեայ շրջանին ելեւմտական հաշուեցոյցը պատրաստել եւ Թաղեցւոց ու ազգային վարչութեան ներկայացնել. ինչպէս որ տեսաք արդէն, եկամուտն որ անշարժ կալուածոց ու բացէն գումարեալ հասոյթներէ կը բաղկանայ, կը յանգի չորս տարուան միջոցի մէջ 211,524 ղրշ. 25 փարայի, իսկ փոխադարձ ծախքը 204,656 ղրշ. կը բաղկանայ. Ելքի կշռոյն մէջ կը հաշուենք շուկային մէջ գտնուած երկու կրպակի եւ մեծ տան աւարտման, ութը սենեկով Յունաց դպրոցին դիմաց գտնուած շէնքին կառուցման և միւս կալուածոց եւ բանկայի նորոգութեան ծախքերն որ 40 հազար ղրշի հասած է, որոնց մէջ են սիկուրթայի եւ մինչեւ ցարդ Ս. Եկեղեցւոյս վրայ փէրազ չեղած յիշեալ տեղերուն ծախքերը եւ հին պարտքեր, նմանապէս վերկինբուն ամբողջ վճարումն. Հասոյթի գումարէն սոյն բոլոր ծախքերն եւ դասատուաց ու եկեղեցւոյ պաշտօնէից մինչեւ ցարդ վճարեալ ամսաթոշակներուն գումարն իջեցնելով կը գտնենք մնացուկին վիճակը 6868 ղրշ. 25 փարայ։

Ելմտական կշռոյն սոյն հաւասարութիւնն և մասամբ մը առաւելութիւնն, առայժմ մեր խնամոց յանձնուած վարժարանին բարեկարգութեան և եկեղեցւոյ պայծառութեան յարատեւութեան առհաւատչեայն լինելուն տարակոյս չունինք. Թաղիս համար բարեբաղդութիւն մը կը համարուի սոյն վիճակէն օգուտ քաղել և գիտութեան սոյն փարոսը միշտ վառ տեսնել, իբր ուղեցոյց ազգային մանկտւոյն կրթութեան և յառաջդիմութեան. մեր ամենուս պարտքը պիտի լինի այժմ և այսուհետեւ ընկերութեան սոյն կազմին հաստատութիւնը պահել և կիրթ քաղաքացիներ պատրաստելու համար ձեռք ձեռքի տալ. սակայ փոխադարձ պարտաւորութիւն մ'է Թաղական Խորհուրդներէ առ ժողովուրդն և ժողովրդէն առ Թաղական Խորհուրդս. ի՞նչ է ասոր արտադրութիւնն. ահա Թաղական Խորհուրդ և Հոգաբարձութիւն մը որ չորս տարիէ ի վեր Թաղեցւոց վստահութիւնն ու օգնականութիւնը կը վայելէ, որուն համար խորին շնորհակալութիւնս յայտնելով կը յաւելցնեմ որ ի փոխարէն, խռովութիւններէ, անձնական կրքերէ ազատ մնալով իւր պաշտօնը կը շարունակէ։

Շնորհակալ ենք Թաղիս ազգայիններէն որք ներկայ են աստ Ս. Տաճարիս մէջ, ազգասիրական սրբազան զգացմամբ ի մի գումարեալ. շնորհակալ ենք վարժարանաց կրթիչ խմբէն որ դաստիարակութեան մասին մեր տածած փափաքներն ի գործ դնել կ'աշխատի. շնորհակալ ենք նաեւ սոյն ուրախալի հանդէսն իրենց ներկայութեամբ պատուասիրող Նախագահ Սրբազանէն և հեռաւոր տեղերէ եկող մեծարոյ հանդիսականներէն։

Կը մնայ մեզ սրբազան և անհրաժեշտ պարտաւորութիւն մը կատարել. Ամենեցունցս յայտնի է որ Թուրքիոյ մէջ կրօնական և կրթական մասին հպատակ ազգաց վայելած առանձնաշնորհութիւններն ուրիշ կառավարութեանց մէջ չեն գտնուիր. մենք որ այս տեսակ ազատութիւն մ'ունենալու բաղդաւորութիւնը կը վայելենք, պարտաւոր կը մնանք զայն շնորհողներուն երախտապարտ եւ հաւատարիմ կալ միշտ, վասն որոյ այս ուրախալի հանդէսին առթիւ մեր սրտագին մաղթանքը կը նորոգենք առ Բարձրեալն վասն բարեբաստիկ կենաց մեր Վեհափառ Տիրոջ Սուլթան Ապտ-իւլ-Համիտ Խանի որ իւր բարձր հանճարովը, սրտի և մտաց չնաշխարհիկ ձիրքերով երկրորդ Նախախնամութիւն մ'է իւր ժողովրդեան համար. կը հայցենք որ անսասան մնայ Օսմանեան Գահուն վրայ և անտի տածէ իւր լուսափիւռ հովանաւորութիւնն իւր հաւատարիմ և սիրելի Հայ ազգին վրայ։

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ց'ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ, 27 յուլիս

Հայկազեան վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդէսը տեղի ունեցաւ այս կիրակի օր մեծ շքով՝ վարժարանի սրահին մէջ, ի ներկայութեան խուռն եւ ընտիր բազմութեան մը ծնողաց եւ բարեկամաց. հանդիսին ներկայ կը գտնուէր Գեր. Ահարոն վարդապետ՝ հետն ունենալով Արժ. Տ. Սահակ Քահանայն Ս. Խաչ եկեղեցւոյ։ Հանդէսն սկսաւ Հիմնադիր-տնօրէն Մեծ. Միհրան էֆ. Աղաճանեանի մի բանախօսութեամբ որով կը պարզէր յաչս հանդիսականաց, վարժարանին վրայ մանրամասն տեղեկութիւններ, ինչպէս նաեւ աշակերտաց կրթութեան և ուսման վերաբերեալ զանազան նկատումներ։ Աշակերտք սկսան բանախօսել հայ. թուրք. Փրանս. և անգլիարէն՝ խառն ընդ երգեցողութեամբ. ապա սկսաւ մրցանակաց բաշխումը, նոյնպէս երգերով ընդմիջեալ. բուռն ծափահարութիւնք կը դրուատէին զերկսեռ ուսանողս, եւ հանդիսականք կրկնումը կը պահանջէին նոցա ճառերուն։ Հանդէսն աւարտելու մօտ, բանախօսեց Մեծ. Թէոդէոս պատուելի Կէօզիւբեան, և Տնօրէնութեան մի բանախօսութենէ յետոյ, սկսաւ խօսիլ Գեր. Ահարոն վարդապետ՝ հակիրճ այլ ազդու կերպիւ։ Հանդիսականք ուրախասիրտ մեկնեցան, սոյն գեղեցիկ աւուր գողարիկ յիշատակն ունենալով իւրեանց սրտին մէջ, զի արդարեւ սոյն հաստատութեան խիստ օրինաւոր եւ բարեկարգ վիճակին ամենուն ականջալուր լինելով աւելորդ կը համարիմ մասնաւոր գովեստներ։

ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՍ ՈՄՆ

ԱԶԴ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել այն անձանց որք Համպուրկի վիճակահանութեան տոմսեր գնած են Դրամատունէս, թէ օգոստոս 3ին և 4ին կատարուած երրորդ վիճակահանութեան մէջ իմ ծախած հետեւեալ թիւերս շահած են.

8927 Թիւն 100 մարք

310	417	457	483	566
586	1463	2832	2869	2874
2880	2891	2929	6717	6728
6740	6757	6781	8711	12739
12986	13561	13581	15221	15405
15919	15951	17357	22177	22856
22886	25019	25045	25099	25463
25499	28109	28133	28154	28164
28170	32821	33202	33225	33256
33289	47154	47155	57650	63160
84309	84310	88720	88761	92513

92516 Թիւերն ալ 67 ական մարք։

Վերոյիշեալ Թուանշաններն և դրամատանս կնիքը կրող տոմսերն անմիջապէս պիտի վճարուին, երբ մայրաքաղաքս հասնի ընդհանուր ցուցակն որ երկուշաբթի կ'սպասուի։

Չորրորդ վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ օգոստոս 24 ին և 25ին։

Մէկ ութերորդ տոմսին գինն է 50 ղրուշ, մէկ չորրորդինն 100 ղրուշ ոսկեդրամ։ Ժ. Տ. ՄԱՆԷԹԹՕ

Ղալաթիա

Գումրիւկ խան թիւ 18 970

ԱԶԴ

Ջէրմադի Եղբարց Էնթէփրէսօ Օրիանթալի վարչութեան գրասենեակները փոխադրուած են ի Եալտըզ խան, թիւ 11 և 12, Մումհանէ փողոց թիւ 39, Եէնի-Ջաքուի Նաւամատոյցի դիմաց, Ղալաթիա։

Կ. Պոլիս, 1 օգոստ. 1887 1050

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ

ԵՐՈՒԱՆԴ Կ. ՓԱՐԹԱԼԵԱՆ

Դասատու

Չափական գիտութեանց

Ազգային դասատուներէն Երուանդ էֆ. Կ. Փարթալեանի սոյն դասագիրքն, որ կը պարունակէ թուաբանութեան տեսական և գործնական մասը միանգամայն, բազմամեայ փորձառութեան և մեծ խնամոց արդիւնք է։

Թուաբանութեան բոլոր կանոնք կոկիկ և դիւրըմբռնելի ոճով բացատրուած են, և մեդրական չափոց և փոխանակական հաշուոց վերաբերեալ կանոնք ընդարձակ տեղ մը կը գրաւեն սոյն նոր դասագրքին մէջ։

Բաց աստի, մասնաւոր ուշադրութիւն եղած է որ իւրաքանչիւր կանոնի յարակից խնդիրք Թուրքիոյ առեւտրական գործառնութեանց և ատենի կենաց պիտոյից համաձայն ըլլան, առանց որոյ թուաբանական խնդիրք շատ անգամ տաղտկացուցիչ և աւելորդ կ'ըլլան։

Հմուտ թուաբանին սոյն աշխատասիրութիւնը մեր ազգ. վարժարանաց մէկ զգալի պէտքը կուգայ լրացնել և բառնալ աշակերտաց ձեռքէն անտաղական գրութեամբ պատրաստուած շատ մը դասագրքեանք։

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. կեդրոնատեղին է Յակոբեան խան, թիւ 14, Եւրոպական գրատուն, Ա. Պիպէռճեանի քով։

Գինն է 10 ղրուշ

Շատ առնողին մասնաւոր զեղչ կ'ըլլայ։

886 18—50

Օ ՖԱՊՈՒՔ ՌԷԻՆԻ

320 — ԲԷՐԱՅԻ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ — 320

Պօ-Մարշէ [illegible]

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ

Մեծայարգ Գործարանաց մեծ վաճառատուններու [illegible] այս անգամ ևս ուզելով նոր և անակնկալ հաճոյք մը պատճառել իրենց յաճախորդաց և ընդհանուր հասարակութեան, օգոստոս 1 երկուշաբթի օրէն սկսեալ ի ծախու հանած են իրենց բոլոր ապրանքն սոյնքան զեղչեալ գներով, որ, հասարակութենէն զատ, վաճառականք իսկ մեծաքանակ գնմանց համար կրնան օգտուիլ այս անձնան առիթէն։ Մասնաւորապէս ուշադրութիւն կը հրաւիրուի հետեւեալ ապրանաց վրայ.

Շրջազգեստից համար կտաւք, Մետաքսեղէնք և Թաւիշ, Մատամպոլ, Ամէրիգան, Բանուածք, վարագուրաց համար ժանեակք, Լոնկվիլի և այլոց Շապիկներ, Գուլպայք և Կօշիկք, Հովանոցք, Անձրեւապաշտք, Բաղնեաց զգեստք, Թաշկինակք, Փողպատք, Մէրինօսէ և Ֆլանելէ Բաճկոնակներ, Ձեռնոցներ, Գօտիներ, Ժէրսէյներ, Գլխարկներ, Սեղանի անձեռոցներ, և ուրիշ հազար առարկայներ արանց, կանանց և տղայոց համար։

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԱՌԻԹ

Սատինէտ ֆանթէզի նուվօթէ, 2 ½ ղրշէն 1 ½ ի իջած է.

Թուալ դը Վիշի. 4էն 3 ½ ի կանգունը.

[illegible], կանգունը 12 ղրշ.էն սկսեալ.

Շրջազգեստի համար բանուածք, 4էն 2 ½ ի.

Ամեն գոյնէ մետաքսեայ [illegible], 5 ½ էն 3 ½ ի.

Սեւ Մէրինօս [illegible] բրդէ, 6էն 3 ¾ ղրշի.

Ֆլանէլէ բաճկոնակներ [illegible] բրդէ, 7 ղրշէն սկսեալ.

Արանց շապիկ, 19 ղրշէն սկսեալ.

Ֆլանէլէ շապիկ, 10 ղրշէն սկսեալ.

Կանանց համար ամեն տեսակ [illegible].

[illegible], ժանեակ, ժապաւէն.

ՈՐՈՇԵԱԼ ԳԻՆ: ԿԱՆԽԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ

Վաճառումն սկսած է օգոստոս 1 երկուշաբթի օրէն.

997 4—15

ԳՐԱՏՈՒՆ Գ. ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Պոլիս. Սուլթան Համամ փողոց, 14

Մեր ՄՐՑԱՆԱԿԱՑ հաւաքածոյին ամէն կողմէ գտած ընդունելութենէն քաջալերեալ, նորանոր յաւելումներ ճոխացուցած եմք զայն եւ կազմած հետեւեալ գործերէ.

	ՂՐՇ
Աղօթագիրք.—Հ. Յովհաննէս Մկրեան	15
Աղօթագիրք փոքր նոր տպագրութիւն	4
Առաջնորդ Անգլիարէն լեզուի	6
Բուրաստան ½ տարեկան	40
Գեղագր. հայ. եւ ֆրանս. վիմագր.	3
Դիւցազունք Աշխատ. Թիսանտիէ	15
Երեւելի Մանկութիւնք. Տիկ. Գոլէ	7
Խաչի ճառ.—Խրիմեան Հայրիկ	5
Հազար եւ մի առակաւոր բանք.—Հ. Գ. Այվազովսքի	5
Համառօտագոյն բառարան	5
Հերման և Դորոթէա.—Կէօթէ	10
Ծաղիկ.—Ա. Պիպէռճեան 2 հատոր	12
Մարգարիտ Արքայ.—Հայրիկ	5
Մարդիկ և իրք.—Ռ. Յ. Պէրպէրեան	12
Մեր երկրաւոր բնակարանը	5
Յուշավէպ Կուրօ, Թրգմ. Տիկ. Մամ.	8
Շողեր ու յօղեր.—Ա. Փանոսեան	10

Սոյն գրքերն կը հայթայթեմք լաթակազմ, ոսկեզօծ և այլ և այլ գներով։

Փարիզէն ստացած եմք նաեւ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐ, գեղեցիկ կազմերով եւ շատ աժան։

Շատ գնողաց գոհացուցիչ զեղչ։

511 5

ՏՕՔ. Տ. ՊԱՊԱԵԱՆ

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՄԱՆԿԱՆՑ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ, որ վերջին տարիներս ի Փարիզ ուղեւորելով, մանկաբարձական մասնաւոր հիւանդանոցայ մէջ (Clinique d'accouchement et de gynécologie de Paris) փորձառութիւն ստացած և կատարելագործած է իւր արհեստը վերոյիշեալ մասնագիտութեանց մէջ, պատիւ ունի ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան թէ՝ ամեն օր, բաց ի կիւրակի օրերէ, կը գտնուի Քիւչիւքեան դեղարան Կամուրջի դէմ, ուր կ'ընդունի կէս օրէն մինչեւ երեկոյ այցելու հիւանդներ. հինգշաբթի օրերը կարօտեալք ձրիապէս կը դարմանուին։

836 17—20

ԻԼԱՆ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻՃՐԱ ՏԱԻՐԷՍԻ

Երինի գատընըն Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսինտէն պիտաէթէն վէ խիթինաֆէն վէ թէմիիզէն վիրիլէն իլամաթ միւճիպինճէ, Եօրկի Մարքիտի զիմմէթինտէ ալաճաղը պուլունան մէպալիղին թէէմինը թէսվիյէսի իչին Թահթը հիճզէ ալընըլան Հէյպէլի ատասա Խապալոր սօգաղընտա քէաին պիր օտա վէ պիր մաթպախ վէ ալթմըշ արշուն մըգտարը պաղչէյի միւշթէմիլ սէքիզ նումէրօլու պիր պապ խանէնին միւլքի եիրմի տէօրթ հիսսէ իթիպարը իլէ օն տէօրթ հիսսէսինին վէ վագըֆընտան նըսֆ հիսսէսինին պունտան էվվէլ միւզայէտէյէ գօնուլմուշ իտի, օլունան միւզայէտէ նէթիճէսինտէ լիրա [illegible] զուրուշտան օմագ իւզրէ պէշ պին զուրուշտա թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրիւր իթմիշ օլտուղընտան, եիւզտէ պէշ զամմը իլէ թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ խըթէյինլէրին թարիխը իլանտէն իթիպարէն օթուզ պիր կիւն զարֆընտա Տէրսաատէթ մէրքէզ Իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

11 Թէմմուզ 303 1049

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Հայվանաթը միրիյէ իչիւն միւպայեաա օլունաճաղը էվվէլճէ իլան գըլընան էլլի պին գանթարը ճէտիտ սամանըն պէհէր գանթարը օն սէքիզ ղրուշ օն իւչ փարաեա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իշպու թէմմուզըն րուզմինէն եիրմի տօգուզընճը չարշէնպէհ կիւնի գարարը գաթիի վիրիլէճէկինտէն, վէ օթուզընճը փէնշէնպէհ կիւնի տախի թէգարրիւր իտէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթաէա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

27 Թէմմուզ 1887 1032

Նօ. 23 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Մարաշ վէ Զէյթունտա պուլունաճագ ասաքիրի Շահանէ իչիւն պիր սէնէ զարֆընտա վիրիլմէք իւզրէ միւպայեաա օլունաճագ օլան Մարաշըն Տէյիմչայ պիրինճինին իթաէա Թալիպ օլանլարըն աղօսթօսըն րուզմինին իւչիւնճիւ կիւնինէ գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

27 Թէմմուզ 1887 1031

Նօ. 24 1—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

531

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 1,788964

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վստահելի ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գրաւական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև, իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած վնասնին 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 ՄԱՐԻԹԱՅՄ ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուղղակի կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գոմիսիոն խանի անկիւնն Նրկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

THÉ ECONOMIQUE
ΤΕΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ
MARQUE DÉPOSÉE

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

Կ. ՍԱՎՐՈՒՆԵԱՆ և Յ. ԽՍՏԳՈՒԼԵԱՆ ԸՆԿ.

Ընդարձակ առեւտուր գաւաթաց հետ

Չինէ եւ Ճավայէ ուղղակի բերուած

Գերընտիր եւ ամեն ճաշակի յարմար թէյեր

ԳՆԵՐ ՉԱՓԱՒՈՐ ԵՒ ՈՐՈՇԵԱԼ

Փորձը ամէն գովեստէ լաւագոյն պիտի հաստատէ հինգ տարիէ ի վեր սոյն վաճառատան բրած վըստահութիւնքն յաճախորդները գոհացնելու համար։

Պահճէ Գաբու Ճէյալ պէյ խանի դրան կից Թիւ 10

1000 4—78

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

24, Բերշէմպէ պազար, Ղալաթիա

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

(Պղնձէ, ձուլածոյ և թափծու երկաթէ)

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ՉՄԻՆԷՆԵՐ

ԲԵԴՐՈԼՈՎ ՏԱՔՑՈՂ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

Երկաթագործ սակերչական գործեր

ԴԱՆԱԿՆԵՐ

ՊԱՐՏԷԶԻ ԿԱՀԵՐ

Ջրհանք Հրշէջ գիւղատար մեքենաներ	Ոռոգութեան Գործիներ Աւազանի չատրուաններ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՔ

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ

ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ

ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻԹՔ

Ամեն տեսակ գործիքներ

Ջատանոցք-Կշռորդք-Ցորենի կշռորդ.

Սառուցի գործիներ — Սառցամաններ Սառուցեալ ըմպելեաց գործիներ Գինւոյ մամուլներ	Տուշ — Լոգարան Լուացք Ծորակներ — Խցափակ մեքենայ

32, Մահմուտիյէ փողոց, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

676

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԵՐԻ

ՉԷՐՐԻ ՓԷՔԹՕՐԱԼՆ

Տօքթօր Այէրի Չէրրի Փէքթօրալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, հիկորդի վէրքը, փողացաւք, բորբոքումն հագագի, բորբոքումն շնչափողի, շնչարգելութիւն ևն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կապուտ հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'ամոքէ ու կը կազդուրէ։

Տր. Այէրի Չէրրի Փէքթօրալն այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրև ամէնէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս ընծայեց, շնորհիւ նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին և միօրինակ նուաճող ազդեցութեան է, որով միանգամայն իւր առաջինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Չկայ ամենևին դեղ մը որ կրնայ այնքան կարևոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու։

Չէրրի Փէքթօրալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամէն դեղերէ գերազանցն է և համեղ. բայց շատ համեղ լինելով փոքր տղայք շատ դիւրաւ կ'առնուն։

Գործածութեան եղանակը շիշերուն հետ կը տրուի։ Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ և ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ։ Կը ծախուի նաև քաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով։ 581

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊԻՒՏԱՊԷՍԹԻ

ՀՕՆԴԵՐՋ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն Մ. Լօժէն Բարարօր
» լիազօր գործակալ Մ. Նազարէթ Նազրեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Ամէնքդ կը համոզիմք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իբր նուիրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զաւակունքը, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար։ Ասոր արգոյ հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւոր տեսակներուն որ մէն մի տարի Պիւտապէշթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ առնելու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։

Ամեն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Օրինակ.—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 ½ ոսկի տալով 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իւր ընտանեաց ևն. ևն։

Փափաքողք ազատ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն ստանալ Եւրոպիոյ մեծ դրամատուններէն։ 65

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրփուլի և Միջերկրականի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆէրոս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէրթիս	3000
Սեսոստրիս	3250	Բերա	300
Թիպոր	3250	Լոգիոս	80
Մակեդոնա	3250	Օլիմպոս	800
Մարիօթիս	3250	Սէրիլ	700

Սէօգուստ շոգենաւը, նաւապետ Թօմսըն, Օտեսայէն վերադարձած ըլլալով ի մօտոյ Լիվըրփուլ պիտի երթայ ուղղակի։

Բերա շոգենաւը, նաւապետ Ֆորեստըր, ամսոյս դէպի 10ին Լիվըրփուլէն աստ կ'ըսպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ճ. Բ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
841 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրփուլ

ԲԱՐԲԱՍԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրփուլի, Միջերկրականի և Օտեսայի միջև կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պըքր
Արարատ	2,500	Ալլէն
Ալգարվիա	2,500	Քրանֆըրտ
Լագունիա	2,500	Ուիլքս
Մասսեդոնիա	,500	Մորզ
Բուլգարիա	2,800	Ֆօթըրկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վստահ կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ
536 Գործակալք

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԻՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրփուլի և Արեւելից միջեւ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճերիան	2500	Ֆալօնեան	3700
Ալգարեան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլաւեան	3700
Աթենեան	2500	Իպերիան	5500
Արաբիան	3700	Իլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իգրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լեսպիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրէնեան	2000	Լիտեան	800
Տաուրոս	700	Օլարթոյ	700
Էճիպշըն	3700	Պերսիան	3800
Ֆաբիան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալէրնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՕՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա

Նաւատերք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրփուլ

Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն
Ճիպրալդար, Պ. Կ. Քարվըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման և ընկ.
Մալդա, Ա. Քամիլիերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտադոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդօլ և ընկ.
546

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ապոլլո	2,000	Լէանդրօ	4,500
Անճելօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարոտին	2,500
Պասսանիօ	3,500	Միլօ	2,000
Պորոտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթելլօ	5,000
Գէյլը	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիլէօ	2,500	Օպորտօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օտտօ	2,000
Գոթօ	2,000	Բասսինիօ	1,200
Գոմօ	2,700	Բալերմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բասսըր	1,700
Տոմինօ	1,800	Քիգօ	2,800
Էրալբօ	2,600	Բիալթօ	4,400
Տորգօ	2,600	Բինալդօ	3,200
Ֆալքօն	800	Ռոլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Ռոմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Ռոմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալերնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կոզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրոտօ	2,200	Սորէնտօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հերօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թինկեր	1,300
Հիւմպէր	1,200	Թոլէտօ	2,800
Ճիռօ	2,300	Քանտօ	3,600
Քելլօ	2,[illegible]00	Նէտտօ	1600
Քօչօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	41.0

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒՅՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլէթ խան Ղալաթիա
551

ՈՒՂՂԱԿԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ ԱՐՏԱԴՐԻՉԷՆ ՍՊԱՌՈՂԻՆ

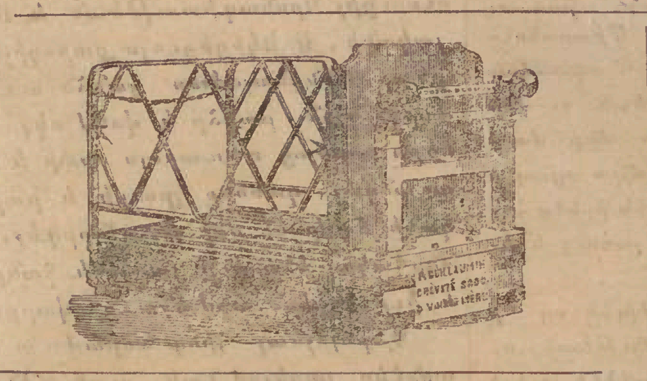

ՏԱՐԱԶԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Բ. ԿԻՅՕՄԷՆԻ

Արտօնեալ գործարանատէր
ի Վուազօն (Իզէռ)
Ֆրանսա

Դրամարկղ Պատին մէջ գրուելիք արկղ Առձեռն արկղիկ Կառքի դրամարկղ Ապահովութեան նկուղներու դռներ և վանդակներ	Ամենազգի կղպիչներ Զամ և կցիռ Առձեռն տառանոց Տառանոցավ. կամուրջ կառաց, անասնոց և կշռման համար Ընդ օրինակութեան մամուլք

Պատկերազարդ ցուցակը ձրիաբար կը ղրկուի երբ նամակաւ ուղղուի խնդրողն Էճէնսիէն, ներկայացուցիչ վասն Արեւելից, Փարաքէօյ, Տէյիրմէն խան, Կ. Պոլիս։ 656

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՌԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթօլ, Ուիթոլ խան Պահչէ-գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մէհմէտպաշի փողոց Իզզէթ փաշա խան թիւ 6։ 686

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ փաշա, 90,—ի Կալաթա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց.

Ժ. ՆԻԷՏԼԻՆԿԷՐ

Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն։ 626

ՇՈԳԵՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՔԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Բոմպէյի միջև կանոնաւորապէս բանող

Ուղեւորաց և մթերոց փոխադրութեան

Նաւուղեր, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՌԹԷ ԸՐՔՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլէթ
556 Մումհանէ փողոց, Թիւ 14

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1887 Յունիս 15 Երեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Յուլիս 31

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւուց երթևեկութեան ժամերը

Ժ. Կ. Թ.

11 — Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թարապիա Ենիքէօյ (Ենիգիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 18
11 35 Ենիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. (Պեպէքի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
12 — Ռ. և Ա. Գավ. Ենիմ. Մեզպ. Պեօյ. Թար. Ենիք. (Ենիքէօյի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 3
12 50 Ենիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպէք (Պեպէքի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի)։ 28
1 30 Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թար. Ենիք. (Ենիք. պիտի հաղորդակցի) 32
2 5 Ենիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպէք (Պեպ. պիտի հաղորդակցի) 18
3 — Են. Մեզ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. (Պեպէքի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 33
4 15 Ա. Գավագ Ենիմ. Մեզ. Պեօյ. Թարպ. Ենիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 28
5 45 Ենիմ. Մեզ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Ըմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիք. 22
7 — Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյիւք. Թարապ. Պեյգօզ Բաշպ. Ենիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չենկ. Պեյլեր. Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իւսկ. 2
8 15 Ա. և Ռ. Գավ. Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Ըմէնիա պիտի հանդիպի) 20
10 — Մեզարպ. Պեօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պեշ. 33

Արնավուտքէօյէն կամուրջ եկող շոգենաւուց ժամերը

11 — Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 19
11 35 Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 2
12 10 Պեպ. Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. Գապ. 33
12 45 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. 4
1 20 Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշ. Գապ. 21
2 — Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. 22
2 40 Պեպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պեշ. Գապ. 4
3 20 Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիքթաշ 21
4 — Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշ. Գապ. 32
9 45 Պեպէքէն ուղղակի կամուրջ 28
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 22
11 15 Պեպէքէն ուղղակի կամուրջ 2

Ասիական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւուց ժամերը

10 45 Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզ. Գապ. 28
11 10 Պէյքօզ Բաշպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղրդ.) 23
11 45 Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզկ. 21
1 — Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզկ. Պեշիքթաշ 23
1 15 Պէյիւք. Թար. Պեյգօզ Բաշպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 20
2 15 Գանտ. Վանիք. Չենկլ. Պեյ. Գուզկ. 34
2 15 Մեզպ. Պեօյիւք. Թար. Պեյգօզ Բաշպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վան. Չենկ. Պեյլ. Գուզկ. 19
4 — Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզկ. Իւսկիւտար 34
4 15 Պեյգ. Բաշպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզ. Պեշիք. 23
8 45 Պեօյիւք. Թարապ. Պեյգ. Բաշպ. Չուպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վան. Չենկ. Պեյլեր. Գուզկ. Իւսկ 21
9 30 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 19
10 25 Գանտիլլիէն Չենկելքէօյ կամուրջ 23
11 — Գուզկունճուքէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ) 19

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 15 Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզ. 19
1 15 Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Ըմէն. Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզարպ. Ենիմ. 33
2 — Գապաթ. Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Չենկել. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Բաշպ. Պեյգ. Թարապ. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. 2
2 30 Պեշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պեպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենի. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. Ռ. և Ա. Գավագ 28
4 — Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պեպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. 22
5 30 Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեպէք. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ըմէն. Ենիք. Պեյգ. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզր. Ենիմ. և Գավագներ 20
6 45 Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Չենկ. Արնվ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պեօյ. 21
8 30 Պեշիք. Օրթ. Արնավ. Պեպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարպ. Մեզար. Պեօյ. 33
9 45 Ենիք. Թարպ. Պեօյ. Մեզպ. Ենիմ. 34
10 30 Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ըմէն. Ենիքէօյ, Թարապիա, Պեօյիւ. Մեզար. Ենիմ. 18
11 10 Ենիք. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզարպ. Ենիմ. 20
11 40 Պեպ. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ըմէն. Ենիք. 22

Ամեն ուրբաթ օրեր կամուրջէն շոգենաւ մը ժամ 4 30ին մեկնելով, Իւսկ. Գուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վան. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշպ. Պեյգ. Թար. Պեյիւք. Մեզպ. և ստոր ժամ 10 30ին մեկնելով մինչեւ նաւամատոյցները հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
11 —	5 —	11 15	6 20 Պեշիք
11 30 Պեշիք	5 35	11 45	7 5
12 —	6 5	12 15	8 15 Պեշիք
12 30	6 35	12 45	9 —
1 —	7 5	1 20	9 40
1 30	8 15 Պեշիք	1 50	10 10 Պեշիք
2 —	9 —	2 20	10 35 Գզ.
2 30	9 30	2 50 Պեշիք	11 —
3 — Պեշիք	10 10 Պեշիք	3 30	11 25
3 15 Ֆէրպոթ	10 40	4 —	11 50
3 40	10 50 Գզ.	4 40 Պեշիք	12 5 Գզ*
4 15 Պեշիք	11 25	5 20	
4 30 Ֆէրպոթ	11 40	5 50	
4 35 Վափոր	12 5		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
11 15 Պեշիք	5 35 Պեշիք	11 15	7 5
12 —	6 20	12 —	8 15 Պեշիք
12 45	7 5	12 40	8 45
1 30	8 15 Պեշիք	1 25	9 15
2 —	8 45	1 55	9 45
2 30	9 15	2 25	10 10 Պեշիք
3 — Պեշիք	9 45	2 50 Պեշիք	10 45
3 15 Ֆէրպոթ	10 10 Պեշիք	3 35	11 20
3 40	10 45	4 5	11 40
4 15 Պեշիք	11 10	4 45 Պեշիք	12 5
4 30 Ֆէրպոթ	11 45	5 25	
4 35 Վափոր	12 5	6 15 Պեշիք	
5 —			

* Այս երթեւեկութիւն Հրէից տօներուն, ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուի։

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 10 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 4
12 45 Ուղղակի Պեպէք 21
1 25 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 22
2 5 Ուղղակի Պեպէք 4
2 45 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 21
3 25 Ուղղակի Պեպէք 32
9 — Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք 28
10 — Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. Ռ. Հիսար (Վափոր եկող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
10 30 Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք 2
11 5 Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. Ռ. Հիսար Պօյաճքէօյ 21
11 40 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. 19
12 5 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. 2

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

11 35 Իւսկ. Գուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլ. Ենիք. 28
12 30 Իւսկ. Գուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլ. Պեյգօզ Ենիք. 18
12 30 Ուղղակի Գանտիլլի 23
1 40 Ուղղակի Գանտիլլի 34
2 45 Իւսկ. Գուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուգ. Բ. պաշխ. Պեյգ. 23
3 25 Ուղղակի Գանտիլլի 34
8 45 Իւսկ. Գուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք. Գանտիլլի 19
9 30 Պեշիքթաշ, Գուզկունճ. Պեյլեր. Չենկել. Վանիք. Գանտիլ. (Գավագներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշպ. Պեյգ. Թար. Մեզ. Գավ. 32
10 35 Իւսկ. Գուզկ. (Բացի ուրբաթէ) 19
10 40 Պեշիք. Գուզկ. Պեյլեր. Չենկել. Վան. Գանտիլլի Պեպէք (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 28
11 15 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաշպաշ. Պեյգ. 23
11 45 Գապաթ. Գուզ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք. 31

Ամեն ուրբաթ իրիկունները ժամ 11 ին Մեզարպուրնիէն շոգենաւ մը մեկնելով, Պեօյիւք. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Ա. Օրթ. Պեշիքթաշ հանդիպելով, կամուրջ պիտի երթայ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

1 30 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 — » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր ժ. 10 45ին)
1 — կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
3 30 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժ. 10 30ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԷՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 30 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — » Գապաթաշ
3 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 15 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. — Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի [illegible]